

Fältpost 25100 – Karin och Nisses julbrev 1939-40.

I mina försök att spegla det verkliga "livet på bondelandet" för mej själv och ett antal generationer av mina anor, har jag nu nått fram till mina föräldrar Karin och Nisses generation. Tidigare har jag redovisat på hemsidan www.busvebacken.se en mängd autentiska dokument, några dagböcker och personliga brevserier från olika perioder i min mamma Karins anor på gården Backen i Bringåsen, Kyrkås socken och ca 13 km öster om staden Östersund. Hemsidan innehåller också utförlig dokumentation om utvecklingen i min egen generation när Lena och jag tog över lantbruksresurserna på Backen med omgivningar och byggde upp vårt eget företag, egentligen på precis samma sätt som varje generation dessförinnan gjort enligt den rikhaltiga dokumentation som min historieintresserade morfar Ante Hansson samlat och efterlämnat när han avled 1932.

I hans dokumentation fanns av en lycklig slump även en utförlig släktbok över "Stugusläkten". Den var ett rent uppdragsarbete som råkade innehålla en mycket lång släktserie och utvecklingshistoria på hans dotter Karins fästman Nisse och Nisses anor och hembygd på både mor- och farsidan som skogsbönder och gästgivare omkring ett gammalt färjeställe vid Indalsälven. Släktserien når, med viss osäkerhet i dokumenten, bakåt till 1200-talet, släktboken utgavs 1927, Nisse "påträffades" i augusti 1930 och Ante hann nått och jämt umgås med och godkänna sin nya måg innan han själv avled två år senare.

Ante Hansson och hans far, bonderiksdagsmannen Hans Andersson, var båda på lite olika sätt med om att politiskt påverka och utveckla både sitt närmast omgivande bondesamhälle och sitt svenska rikssamhälles biologiska näringsförsörjning genom starka engagemang för jordbruks- och skogsfrågor, transportsystem och finansiering, ifrån sina rätt så anonyma och obemärkta positioner, vilka inte lämnat några spår efter sej i dagens historieböcker.

Samhällsengagemanget och det politiska intresset kan man tydligt se även i Karins brevväxlingar och minnesanteckningar, och samma intressen finns också uttryckta i många dokument från hennes starka kvinnliga anor. Hennes livsöde kan nog sammanfattas med att hon tillhörde en nu svunnen generation som tvingades uppleva konsekvenserna av två världskrig på nära håll och där emellan mycket kraftiga ekonomiska depressioner under hennes mest aktiva vuxenperiod. Karin upplevde och följde i stort sett hela 1900-talet under sitt 98-åriga liv. Hon avled faktiskt på sin 70-åriga bröllopsdag. Med undantag för två vintrar på skolor under -20-talet så bodde hon från födelsen tills hon avled på Backen i Bringåsen, och hon hann dessutom knyta ihop släktleden genom umgänge under sina femton första år med sin farmor som blev lika gammal och som föddes i början av 1800-talet i en granngård men sedan hela sitt vuxna liv "styrde" hemmalivet på gården Backen.

Min pappa Nisses livsöde blev mycket kortare eftersom han började en sjukdomsperiod något år efter 50 fyllda år och han avled 56 år gammal. Därför hann vi barn aldrig umgås med honom som vuxna, och livet under uppväxttiden var så fyllt av vardagsarbete, skolestudier och fritidsarbete p g a pappas många och långa sjukskrivningar att det aldrig blev tillfällen till samtal och frågor om mammas och pappas egen historia innan vi föddes under och strax efter andra världskriget. På senare år har mamma skrivit ner något, men mycket kortfattat, och de dokument som jag nu försöker redovisa ur för att lära känna mer om pappa också, kom fram först efter att mamma avlidit år 2004.

Om mammas släkt utmärkte sig för att utöver bondelivet utföra sitt samhällsarbete i stor utsträckning politiskt, så får man nog säga att pappas familjeförhållanden handlade om att verka för den andra grundstenen i samhällsbygget, att utan knot arbeta med och effektivt producera samhällsbehoven av olika nödvändiga varor och tjänster – och kanske inte minst att leverera fullgod arbetskraft. Farfar och farmor var förvisso födda och uppväxta vid samma färjeställe som släkten bebott i 800 år. Men när dom skulle "sätta bo" så fanns det helt enkelt inte plats för försörjningen där. Deras liv tillsammans med den extremt stora, men som jag tror, alltid välfödda barnaskaran, blev till slutsumman bosättningar och försörjning på sammanlagt nio olika platser utspridda mellan Ånge, Lit och Åsbygden, och genom hela livet och i följande generationer en stark

släktsammanhållning.

Det sagda får bli bakgrunden till den följande redovisningen, där jag valt att börja med en ganska dramatisk start av mammas och pappas liv som alldeles nystartade bönder på "egen torva". Torvan var nog här i sanningens namn en ganska nerkörd fastighet som bara 15 år tidigare nybyggt åt Karins mycket äldre halvbror Nicke, vilken under depressionsåren och kanske även av Nickes egen oförmåga kommit på s k obestånd 6-7 år tidigare. Bara ett drygt år innan den här brevväxlingen utspelar sig så hade Karin och Nisse fått köpa fastigheten under året 1938 och planerade nu för fullt med allt som borde göras för att få den på fötter igen.

Den första september 1939 anföll Hitler Polen och andra världskriget startade.

Den 30 november 1939 började finska vinterkriget när Sovjet anföll Finland vilket ledde till att Sverige mobiliserade i stor skala. En vecka efter krigsutbrottet har Nisse måst rycka in till mobplatsen i Ås och följande julbrevväxling startade ytterligare någon dag senare mellan Nisse och Karin, som nu själv fick ta hand om deras nystartade företag. Hon har ett par vedhuggare som hyresgäster och får lite hjälp av dom, men t ex fjöset innehåller nu om jag räknat rätt fyra kor, en gris och en liten hönsflock som hon själv ständigt måste sköta, fodra och mjölka morron och kväll, och även elda åt för värmen. Här är det till skillnad från i hennes föräldrahem handmjölkning som gäller och vattentillgången är dålig så hon behöver hjälp med att köra hem vatten till korna.

Det framgår lite mellan raderna att Nisse förmodligen hade otur som blev klassad till första inryckningsomgången fastän han egentligen var ensam bonde på ett jordbruk som borde vara klassat som samhällsnödvändigt och då kunnat få behålla sin arbetskraft.

Nu blev det så att Nisse förmodligen hörde till de svenska värnpliktiga som efter en mycket lång fredsperiod hamnade allra närmast de aktiva krigshandlingar och flyktingproblem som snart uppstod i kölvattnet, och det kan ju vara lite intressant att jämföra med de skrämmande aktuella krigsoperationer och flyktingproblem som 75 år senare upptar så mycket av vår nutida samhällsdebatt i Sverige och världen.

Nisse hamnade på Fältpost 25100 som tilldelad adress med gratis brevväxling i båda riktningarna, men många av följande brev går med vanligt fränkerat brevpporto å 15 öre (ca 4,50 kr idag).

Här följer alla brev som skrevs över julhelgen fram till omkring trettondan i oredigerat skick, men inkallelsen och brevväxlingen fortsatte i den här omgången långt fram på våren.

Jag ska senare försöka göra en mer koncentrerad sammanställning av det viktigaste som avhandlades under fortsättningen av pappas inkallelser som kom av och till fram till 1943.

Odaterat kort från Karins album. Kan vara taget 1939-40 i deras nya hem. Jag föddes här 1941.

Flygbilden togs troligen strax efter kriget men med huset i oförändrat skick sedan det byggts 1924.

Andra dagen (efter inryckning 10 december. Nisse befinner sig i Ås utanför Östersund)

Kära lilla gumman!

Ja nu har man så smått börjat de här krigarlivet igen, å de går ju ganska bra än så länge, åteminstone. Men inte känns de någe vidare heller. Mår inge vidare bra nu har ont i skallen, svimma också i morse när vi skulle ut o ställa opp så när jag vakna till igen så låg jag åter inne på halmbädden.

Ska nu gå till doktorn varje morron tills vidare och få en tesked droppar utå nå slag, så jag är väl halft om halft sjukskriven nu.

Man är för ovan med de här förhållande förstås både med mat o logi så de är ju inte så konstigt om man blir lite olag i början. Men man får väl hoppas att det ska gå på någe vis ändå.

Nu får man inte tala om var man befinner sig heller, men du kan nog gissa dej till det hoppas jag. Ingen permission får man heller åteminstone tills vidare. Jag har ju både en bror och syster i den här byn (*Hilding på Torsta och Märta i Täng*) så jag ska försöka å hälsa på någon av dom till att börja med. I de här gänget jag befinner mig är idel obekanta ansikten, så när som på en å de är skogvaktarn Henriksson, han kom hit just nu också. Vi kommer väl att ligga här till i mitten på nästa vecka efter vad jag hört sägas, eljest så är det ingen som vet vad det blir, man får ta dagen som den kommer de är inge annat o göra, blir de inge värre än så här går de nog, fastän nog blir det lite ensidig kost alltid, korv o potatis o potatis o korv anvar gång. Jag har sett ett annat bekant ansikte också på den här gården Agronom Stenman. Det finns ju flera för dej kända också fastän jag inte påträffat nån mer. Ja nu språkar jag bara om mej, undrar huru du har det. Hoppas du mår bra och klarar opp det så gott det går. Det lär väl vara fullt med knektar i Bringåsen också vid det här laget, hoppas du inte blir för mycke besvärade av dom. Ja nog må du tro man ska bli glad när man får komma hem igen – det är då säkert. Jag tror jag får sluta nu för den här gången med de allra käraste hälsn till dej å även de andra.

Min adress är tills vidare Vpl 281 Nilsson Pvplut. Regstab. Östersund

Må så gott, o skriv snart är du snäll.

Ingen underskrift eller datering och inget kuvert till det här brevet

Från Karin. Poststämplat i Östersund 11.12.39, Nisse hade nyss varit hem på en kort permisson.

Måndag e. m.

Käraste lilla gubben!

Måste på stående få rita några rader åt dej så du får lite lektyr därborta. Jag är i stan i dag för att uträtta en del saker som skjutits undan på grund av senaste tidens omstörtande händelser. Med det var inge vidare skojigt företag, jag blir bara narrad att ta till lipen gång på gång här så mycket som påminner om sånt som man helst inte borde tänka på.

Emellertid har jag varit upp till tandläkarn och undersökts och ska dit tillbaks torsdag i nästa vecka kl. 1. för att laga vad som var brådst med. Får väl inte kosta på alltför mycket nu, om jag ska få finanserna att gå ihop.

Hur är det med dej då, vad sade doktorn om dina svimningsanfall och hur går det med aptiten och nattsömnen?

Jag har funderat så mycket på hur jag skulle kunna hjälpa dej på något vis så du slipper frysa och fara alltför illa.

Nog kan jag väl ordna till lite varma underkläder och skicka dej eller hur? Du kan väl lägga några av dom gamla lortiga i omslagspapperet och posta till mej istället ifall du inte har plats för mer i din garderob.

Hur gick det på återresan då. Det var väl kallt åt dej, stackars liten. Jag var i farten att bära ved och elda därhemma, det blev så kallt inne när temp. steg ute. Ja nu hinner jag ej skriva mer, bussen går

strax, "Gubbarna", Tusse, Tösen och dom andra därhemma må bra och vill nog hälsa antar jag.

Hoppas jag får höra av dej så fort och ofta som möjligt. Det skall nog bli längre brev från mej ock vad det lider.

De käraste hälsningar från varande

din "käring" Karin

"Gubbarna" heter Olle och Johan, två skogsarbetare som tidigare hyrt in sig för vintern hos Nisse o Karin, Tösen tycks jag minnas var en gammal märr från morfars tid som kanske lånats från Eriks gård och Tusse var en katt. Efter kriget tog Nisse hand om en kronhäst, "Rölle," på fodervärdsavtal.

Ett "Militärbrev" utan datumstämplar

Onsdag morron

Kära gumman!

Hjärtligt tack för brevet. Roligt få lite livstecken från dej. Du må tro man blir glad när man får höra lite från lilla gumman.

Men inte ska du vara lessen lilla gumman ty det lär väl gå för oss också likaväl som för andra. Jag mår nu bättre för var dag som går, man vänjer sig vid de här också förstås. Jag har nu gått på sjukstugan varje morron och tagit medecin, nån annan undersökning har det inte blivit och känner jag att det går så får det väl vara så länge, lite mer eller mindre krasslig är dom ju allihopa så man är nog inte någe undantag i de fallet. Och nog ska dom vara begåvad med en ovanlig tur dom som klarar sig, dom får nog vara minst halvdöd om dom ska bli sjukskrivna nu, så här strax före avfärden. Jag blev avbruten med skrivningen på grund av att det blev avlöning. Har nu fått 20 kr vi få en kr om dan, så det här räknas från den första till den 20de, så det går nog ingen nöd på mej ännu vad pengar anbelangar.

Jag ska nog meddela dej senare när vi kommer dit vi ska, om du behöver skicka mej något, det skulle väl bli till jul då isåfall, än så länge har jag nog vad jag behöver i klädväg.

Jaha du har varit till tandläkarn och det är ju riktigt sköt om dej bra. Jag var nog dum som inte drog ut tanden innan jag for hit fast ännu har den inte varit till någe besvär så det går väl en tid ännu, och kommer tid så kommer väl råd. Hoppas du har gubbarna kvar ännu, så du slipper vara så ensam du kan hälsa från mej att dom sköter karingen o gården bra. Kommer väl hem själv och sköter om det hela så småningom, hoppas ni klarar oppet på bästa sätt till dess.

Ja i dag är det lite ruschigt, det bär snart iväg, hinner nog inte skriva något mer härifrån, men det blir mera sedan. Måste nu sluta för att återgå till utrustningen så det blir hej så länge med kära hälsn. från din Gubbe.

PS. du får svarsporto också den här gången. Obs adressen på kuvertet.

Nästa brev från Nisse, ett frankerat "kortbrev" med poststämpeln Ås 15/12 39

Torsda kväll. Hej gumma lilla

Ska nu i en hast skicka iväg några rader igen sista kvällen man är här, ty det bär iväg nån gång på nattkröken, det kommer väl inte att bli fråga om nån sömn just inatt tänker jag ty vi ska opp halv ett och sticka iväg lite närmare nordpolen. Vi ska åka skidor till stan och sen tåg. Hoppas du och de dina mår bra, mår själv bara bra nu, man vänjer sig väl med de här också fast nog är det på tok att slösa med tiden på här när det finns så mycke göra hemma.

Men det blir att ta det som en prövning, blir det inte värre än så här går det nog bra.

Men det blir nog lite kallt om fötterna så det vore bra om du ville skicka mina tussar, jag var dum som lämna dom hemma ser jag.

Har du någe annat gott o sända med också så bleve jag nog glad. Det kan bli lite si o så med maten man får på de här pensionatet. Få se hur det blir dit vi kommer, lite sova har det åteminstone blivit här, ty det är bråkigt och oroligt om nätterna men det kanske blir bättre med det också vad det lider. Ska i kväll koka kaffe och hålla i termosflaskan, har fått en sån av kronan bara den nu håller varmt så, får väl se. Ja när du läser de här ligger jag nog i en godsfinka på väg mot okända öden. Ja jag måste nu försöka sova ett par tim så det blir godnatt med dej nu, skulle gett dej en gonattpuss om det gått men det går inte på annat vis än så här då ”puss” dej älskling och sov gott, och må så gott du kan, det ska jag också försöka göra.

Skriver mera sedan. Gubben.

Min adres är nu bara: Vpl 281 Nilsson Fältpostnr: 25100

Bringåsen lördag morgon.

Kära lilla maken!

Tack så hjärtligt för brev. Jag går redan och väntar på nytt, för ännu är jag ju lika klok på om du kommit ”dit du ska” eller ej. Men jag har hört ryktas, att det varit avfärd från Ås, så jag lär väl inte få hoppas, att du befinner dej på så pass nära håll längre. Jag väntade i det längsta att få se dej något mer innan uppbrottet, men nu får jag nog uppge den tanken. Bengt, Sigurd och Arne var hem och låg över natten mellan tisdag och onsdag, dom låg eljest i nån gård i Ås, tillsammans alla tre. Och John skrev i går till Elsa från Sollefteå, att han nog blev liggande i halmbosset över jul i väntan på utrustning. Du säger ingenting om ifall du träffat dina bröder i förskingringen, eller har några andra bekanta i närheten, inte heller vad du fått för slags fordon att utöva din ordonnansbefattning på. Du förstår, jag går och undrar över allt möjligt, så det är nog bäst att du skriver och talar om så mycket som du kan och får.

Jag har sytt för brinnande livet på dagarna för att åstadkomma något varmt åt dej att ”ha inunder”, är rädd att det skall bli kallt och kymigt där du befinner dej. Du får väl något paket framemot jul så får man väl höra vad du tycker om verket.

Jag undrar just om man måste skicka saker och ting långt i förväg för att dom ska komma fram till viss tid? Tycker egentligen att dina brev hållit på otillständigt länge på vägen, fast dom bara gått från Å.

Vad mej beträffar så går det just ingen nöd på mej bara jag slapp oroa mej för att du far illa därute i det okända. ”Gubbarna” är kvar än och dom kör vatten och bär ved så att både bassängen (*till djuren i lagårn*) och vedlådan flödar över.

Just nu sitter Johan och plågas av tandvärk, han skall fara till tanddoktorn strax, och Olle skall hem till frun och barna, så jag blir väl solo nu i helgen. Men dom kommer igen efter helgen igen och blir väl kvar till ett par dar före jul åtminstone.

Nere i byn är A4 kvar än, men verkstan väntar fortfarande förgäves sina hyresgäster i vapenrock.

Ja nu får jag nog sluta, skall snart skriva igen. Hoppas du har det drägligt och sköter dej bra både med det ena o andra. De varmaste hälsningar från din Karin.

Johan och Olle hälsa så hjärtligt.

John och Bengt (Wadsby) var bröder till Eriks hustru Elsa. syskonen var födda och uppväxta i Vingåker, Sörmland. Bengt var nog vid det här laget också nybliven Bringåsenbonde på närmaste granngården och gift med Lisa från Per Kals. Sigurd Vall var jämnårig bonde längre ner i byn.

Bringåsen söndag. (18/12.39)

Älskade lilla gubben!

Tack för brevlappen, som kom fram först i går kväll, d.v.s. lördag. Roligt att du skriver så ofta som möjligt, du förstår ju, att man går och undrar hur di har det nu när man inte ens vet var du befinner dej i världen. I det här sista fick jag ju veta att du skulle lastas i godsfinke, men inte mer heller, så nu väntar jag på nya nyheter igen. Har nu packat ihop dina tussar för att skicka dej, men godsakerna blir det sämre med. Dom får ju inte väga mer än 3 kg. Dom här fältpostpaketen, och tussarna var ju så nedrigt tunga, så det blev inte plats för mycket mer. Lite torrscaffning har jag stoppat i dom i alla fall och vägt och mixtrat på hushållsvågen, få se hur det går när jag kommer till posten, det är nog en aning övervikt ändå. Godsakerna får du lite senare, jag hade ju tänkt skicka dej lite smått och gott till jul förstås.

Jag har sytt en skjorta också av samma tyg som dom onämnbare jag virat kring tussarna, undrar om du gillar tjockisarna? Den kommer väl lite senare i sällskap med lite andra grejor. Du kan väl tala om ifall det är något särskilt du önskar dej i mat- eller klädväg, så jag kan skicka, vad du mest har nytta av, när jag får lust att sända dej nån "pjuller".

Men julpaketet det får du nog ta som du får det, jag hinner kanske inte få några särskilda order innan dess. Den tycks skrida så sakteliga den här fältposten så jag ska försöka skicka iväg det i god tid, men skulle så olyckligt hända att det inte hinner fram till julafton, så får du inte bli alltför lessen för det utan försöka trösta dej med att det i alla fall är på väg.

Ja jag undrar hur du har det en så'n här dag, hoppas du får drägligt husrum och bra mat och att det inte blir för ruskigt kallt. Här är det nästan tö i dag, men förut har det varit kallt.

Vad mej själv beträffar så mår jag ju ganska gott och försöker hålla humöret uppe för det mesta, fast det är ju trist att ha lilla gubben borta i ovissa öden så där. Men vi ska väl hoppas du får komma hem frisk och oskadad, så blir det väl så mycket roligare då.

Räkningarna har börjat hagla över mitt arma huvud nu, räntan, radiolicensen och mera sådant, men strunt i det, det reder väl alltid opp sej så småningom. Nu skall jag sluta för i dag och trava iväg på posten, kanske har jag ett nytt brev från dej liggande där.

De varmaste hälsningar och pussar från Din egen Karin.

Karungi den 18/12. 39

Söndakväll.

Lilla gumman min!

Ja nu har man kommit fram till frisksportarlägret. Det har varit en lång resa så man känner sig lite restrött som det heter. Eljest mår jag riktigt gott nu sen man fått lite mat som smaka för en gångs skull. Under resan blev det lite halvdåligt med köket så man börja känna sej lite matt.

Huru mår du då hoppas det är bara bra, har tänkt så mycke på dej under de här dagarna som gått, så nu är vi så långt skilda åt också så det ligger i en långt avlägsen framtid innan vi träffs igen, hoppas i alla fall att det inte ska dra ut alltför långt på tiden. Åså är det ju en liten tröst att det finns så många som är i samma situation.

Kan hälsa från Bengt och Sigurd och Edvard (*Nisses bror*), dom steppa förbi här på vägen i morse, vi hade kommit hit lite före dom så var därför man fick se en skymt av dom. Få se om vi träffas någe mera här, vet inte ännu var dom är förlagda,. Det kan ju hända att det inte är så fasligt långt heller. Och i tält får dom stackarna bo också har jag hört. Det gör en del av gänget jag tillhör också. Vi har ett rum här i en bondgård, å här ligger det 24 man resten i tält.

Men vi kommer förstås att bytas om, för att det ska bli rättvist. Det är bestämt bra klimat här ty när vi for hemifrån var det mellan 20 å 30 grader å när vi kom hit var det tö. Och lite snö är det också, mycke mindre än hemma men så är det lågland också alldeles platt, jag blev riktigt förvånad när jag kom hit. Det är inte långt till Finland heller härifrån. Det är bara Torneälv som skiljer oss åt, men den är ganska bred så det är väl inte så farligt kan jag tro. Det är snällt vi bor hos, kaffe o mjölk säljer dom också. Å mjölken kostar 27 öre l. Å kaffet 10 öre pr kopp. Men det är lite svårt o prata med dom för dom talar mera finska än svenska här.

Måste nu försöka sova lite fastän det känns så varmt här så det blir kanske tungt nog innan man somnar för det är en del som snarkar så det dundrar i kåken.

Jag tror du får skicka hit klippningsgrejorna också, så kan man nog tjäna en liten extra slant. Hoppas snart få höra lite från dej nu, ska snart skriva igen, till dess, många kära häls o pussar från
din gubbstrutt

Bringåsen tisdag kväll. (20/12.39)

Käraste lilla gubben!

God jul på dej. Här har jag nu försökt plocka i lite smått och gott åt dej att jula på, hoppas att det faller dej i smaken. Det är ju tyvärr inte så mycket som håller skicka och får plats, jag har inte packat än, men antar, att jag får dela grejorna på två paket, eftersom vart och ett inte ska få väga mer än tre kilo högst. Men jag hoppas att du får bägge samtidigt ändå. Var till stan en sväng med mjölk bilen i morse för att handla lite julkappar åt dej, hoppas det blir varmt och skönt i ylletrikåerna och att boken är så läsvärd som det påstås.

Tycker du att yllet är vasst närmast kroppen kan du kanske ta något annat inunder, eller hur? Mamma har stickat dej ett par nya strumpor, som du ser, och Erik och Elsa beklagar, att dom inte hunnit skaffa något att skicka, men dom består i alla fall äpplena och en stump av julkorven. Att den blev smal är grisens fel, han hade inte tjockare korvskinn att bestå. Och i kväll har jag gjort lite julgotter åt dej också som du brukat få andra jular hemma hos frugan. Ett par tjocka raggsockor har jag börjat sticka åt dej, men dom hinner jag lessamt nog inte få färdiga till jul, men du får dom senare.

Hoppas du inte får frysa alltför mycket, ifall du är på något kallt ställe. Har väntat så på något meddelande om vart du tagit vägen, jag har ju inte hört något mer sen du var färdig att kliva på ett tåg för snart en hel vecka se'n. Men nu vågar jag inte spara längre med julpaketet, om det möjligen ska hinna fram till jul, utan skickar iväg det på måfå efter förut uppgiven adress.

Och så må du ha en så god jul som möjligt hoppas att du längtar hem till mej lika mycket som jag önskar att jag hade dej hemma igen. Det känns så trist, att du ska vara så där långt borta under så ledsamma förhållanden, nu när vi skulle ha julat tillsammans och haft det lungt och skönt.

Men nu måste jag säga godnatt och puss på dej, älskling, för klockan går på halv tolv, så jag bör nog krypa ner i min smala gräsänkesäng en stund. Skall skriva brev med mera nyheter senare. Till dess de varmaste hälsningar och pussar från din Kajsa.

Har du fått något tusspaket? Det skicka jag i söndags.

I Kyrkås har man full koll på vilka som hade hunnit få hem brev. Nisse halkade efter.

Bringåsen den 21/12 1939

Käraste gubben min!

Äntligen ett livstecken ifrån dej, tack ska du ha för det. Här började nästan kuraget att ramla ned i galoscherna för mej, för här fick Mia brev från Henrik i Karungi redan på måndag eller tisdag och

Lisa fick från Bengt på onsdag morgon. Då hade jag gjort mig ärende till posten och satt bortåt en timme i väntan på en försenad postbuss, så säker var jag att få brev från dej. För det besväret fick jag bara nöjet att bära hem ett brev till Lisa och fick då veta att Bengt fanns nånstans som hette något annat konstigt på K. Men i kväll, torsdag kväll fick äntligen jag brev också, och glad blev jag förstås. Men tänk att du ska vara så hemskt långt borta! Som ackompangemang till min suckan stämmer just radion upp en vemodig bit som heter "en längtans vals". Jag tycker att du helst skulle skriva varje dag om det går för sej och tala om riktigt utförligt vad du har för dej.

I kväll är det första kvällen jag är riktigt ensam och övergiven i kåken, utom i söndags förstås när vedhuggarna för hem över helgen, men då kom dom ju snart igen. I morse för dom hem på allvar för att jula. Dom gav mej hela 20 kr för inackorderingen och dessutom skickade dom mej julklapp från stan med bussen.

Den bestod av en prima nystkrona. Jag har nämligen använt dom bägge två som nystkronor för mina ullgarنشårvor på kvällarna, så dom, visste att jag var utan. Och så bad dom mej hälsa så hjärtligt. Olle håller på ackorderar så smått om att få hyra sängkammarn och ta dit familjen, ifall det blir så att dom fortsätter här på nyåret. Han bad mej fråga, vad du skulle säga om det också. Vi skulle då försöka låna en liten kokspis att ställa dit i så fall. Erik trodde att kanske Per Karlss hade nån på lager.

Men nu går klockan på tolv så jag får visst föröka sova lite. Du förstår att jag satte igång med lite kakbak på kvällskräken, för att det inte skulle kännas fullt så ensligt och så kom det en "utpågångare" klivande också redan första kvällen må du tro. Men det är nog inte lönt att du blir svartsjuk, det var bara Bror Svärd, som kom för att hämta skorna, och han hade huvudet fullt av sin Karin i Lundkälen, som han nu inte alls gör nån hemlighet av. Men nu får det visst bli godnatt och puss på dej älskling, jag får väl skriva lite till i morgon.

Ja nu är det fredag, och jag skall göra brevet färdigt nu innan jag stretar iväg till posten.

Det har varit full snöstorm i natt och i dag med för den delen. Jag fick ut och skotta snö i morse för att få en liten ränna att promenera till lagår'n i, men den har mest drivit igen för mej nu. Och skorstensröret i lagårn hade blåst ner och dinglade i ståltrådarna, men jag var upp och lappade ihop det så gott jag kunde, och sen gick åtminstone en del av röken ut. Undrar hur du har det i dag, det måtte visst storma över hela landet, hoppas att du slipper ligga i tält just nu.

Har du i sista minuten börjat med lite julrengöring också, förut har jag liksom inte kommit mej för med något julstök, bara grejat med lite saker, som jag ville skicka dej till jul.

Har du fått fram några paket förresten, och hann dom fram till jul? Du vet jag hade en het stund vid packningen, för det ryms ju rakt ingenting inom de tre kilo som paketen få väga. Jag packade och tog ur och flyttade över och till slut blev det tre stycken paket av dom småsaker jag ville skicka dej. Det blir fyra med tusspaketet jag skickade ett par dar före, har du fått fram dem alla tro? Skall väl skicka iväg frisörgrejorna också lite senare. Undrar om du har tillgång till Ö.P., eljest kunde du ju få några gamla nummer av den med då och då. Och nu må du tala om riktigt hur du haft det i jul för mej.

Vet du, att Gretas Nisse (*Olsson*) och Otto ha inte behöft fara nånstans dom, utan ligger kvar i sta'n och lär väl få vara hemma över jul.

Och A4-ingarna nere i Bringåsen fick dra iväg hem var och en till sitt sedan dom legat här omkring 14 dagar. Gissa, om dom var glada? Tänk om du fått det också. Tyckte alldeles att jag såg skogvaktare Henriksson i stan civil och med lättviktare (*lätt mc*), han har väl aldrig lyckats klara sig undan på någån vis?

Nä nu må jag sluta. Varmaste pussar och hälsningar från din övergivna Karin.

Greta och Otto är min pappa Nisses syskon.

Nisses brev poststämplat "Fältpost" 22.12.39

Tisdakväll

Lilla frun!

Hjärtligt tack för det kärkomna brevet jag nyss fått. Roligt se att du mår bara bra, och sköter gården o hemmet som de ska. Jag känner mig lugn så länge gubbarna är hos dej, det blir väl sämre när dom flyttar därifrån.

Det går då ingen nöd på mej heller än så länge, så du behöver inte oroa dej för min del. Bara man kommer sig i ordning här så lär det nog gå bra. Vi håller på å snickra nu om dagarna, håller på inreda en lada att bo i istället för tält, det blir trångt om utrymmet, men det är bättre de än frysa. Som du ser så är det bara civilt jobb man har tills vidare. Nån cyckel har jag inte, bara skidor, men det är så dåligt skidföre här så det är inge vidare roligt att åka. Vore det lite bättre med matfrågan skulle de vara bra här, men det blir mest att äta kall mat ty vi får gå en 4 å 500 m att hämta maten å så gå tillbaka med den, såvida man inte vill stå ute och äta, men det är ju inte så trevligt de heller när det är kallt.

Undrar om du får nån julklapp från radiotjänst då. Vi får var och en 4 kr och resten ska fördelas på hemmavarande anhöriga, från 20 till 60 kr pr familj, allt efter behovsgraden. Jag skulle ju bra gärna velat ge dej en julklapp också, men jag vet mej ingen levande råd till det nu. Inte får man fara nånstans, å skaffa något heller, så du förstår väl att det inte är så gott, det är ju inte några vanliga förhållanden vi lever i heller.

Ja var mina bröder och andra hemifrån bekanta håller hus det vet jag inte. Tala vist om i förra brevet att jag träffa Edvard och några till på söndamorrön när dom gick härförbi, men vart dom tog vägen vet jag inte, men det kan ju hända man får reda på det så småningom. Elias träffa jag ett par gånger när vi var i Å. Både Edvard å han har samma syssla som jag, men dom är på var sitt kompani. Otto han fick nog stanna kvar i stan, såvida han inte rentav fick fara hem. Platserna var tillsatta när han ryckte in, så han fick nog antingen gå på depåttjänst, eller fara hem.

Onsdagkväll:

Ska nu fortsätta, blev så trött i gårdkväll, åså är det lite bråk o stim bland pojkarna om kvällarna så det kan gå lite ont å skriva för dom också. I kväll känner jag mig lite frusen o förkyld, de har varit så kallt om fötterna nu ett par dagar, hoppas att jag får hit tussarna så fort som möjligt annars går inte de här någe bra.

Vi knogar nu för brinnande livet för att försöka få förläggningen klar till jul, få se hur det går, det är ju för kallt å ligga i tält när det blir 20-25 grader kallt.

Det blir nog inge vidare till Julhelg heller de här, vi fundera på å sala ihop till en radio, det gjorde ju bra mycke till trevnaden om man haft en sån.

Du måste nog försöka få nån som kör hem veden som är huggen, och även få den kapad o klyven, bäst o göra det så fort som möjligt, innan den torra veden tar slut.

Jag får nog beräkna att ligga här hela vintern så du kan nog inte vänta på att jag ska kunna göra någe sånt. Vore bra om man åteminstone komme hem till våranna.

Ja det ser ut att ta åteminstone 3 dygn för breven att gå härimellan så det tål nog du skickar paket i kväll om det ska hinna hit till jul. Hoppas du fått mitt sista brev också så att du skickar med hårgrejorna så jag har någe göra i helgen. Tiden går ju rätt så fort ändå bara man har något o göra.

Jaa jag undrar just huru de ska gestalta sig i framtiden, vi få väl hoppas det ordnar sig på någe vis med både det en o andra. Tycker synd om dej, när du blir lämnad ensam men jag hoppas att Erik o Elsa ser om dej lite ibland. Du får hälsa så mycke till dom även S.mor. Ska väl skriva till Erik också nån gång längre fram, nu har jag så lite papper kvar så de räcker inte till mer än dej, har bara ett ark kvar, du kan ju skicka mej lite vid tillfälle, här är ju allting så hutlöst dyrt också på grind av

stor efterfrågan så jag köper det minsta möjliga när jag nån gång kommer åt. Har själv inte varit på nån affär ännu, men det är en av pojkarna som varit iväg å hamstra lite matvaror ett par gånger har då köpt lite smör o bröd av honom. Måste nog sluta nu igen innan papperet tar slut ska skriva mera i julhelgen bara jag får i lite mera papper. Inga julkort har jag att skicka heller så jag får nu tillönska dig en God och Glad Jul! Och hoppas du får några julklappar ändå fast det inte blir nån från mej.

Hälsa Tyra, Gullan Fromma o nassen, samt Tusse för alldel, samt så många som vill ha en häls. från en avlägsen krigare. Ja många kära häls. till eder alla, din gubbe Nisse

Julafton

God Jul lilla gumman!

Du är väl lite nyfiken på huru jag firar jul i år, och det är ju lite ovanligt det får jag då säga. Ska nu så gott det går försöka beskriva huru det är. Men först ska du ha tack för brevet och skickningarna. Skönt att a lite varmt på fötterna och benen, så nu ska jag nog klara mej ett bra tag. Och du må tro det smaka gott att få lite sovel på smörgåsen också tack ska du ha för det.

För det första, så ha vi nu fått i ordning förläggningen, så nu bor vi ju rätt bra åteminstone efter omständigheterna. Vi ha nu köpt radio också för 7,50 pr man Luxor 6 rörs. 200 kr kostar den, det var nästan omöjligt få tag i nån till jul, Men vi har löfte om att få sälja den till gårdsvärden när vi far härifrån så det blir nog inte så stor förlust.

Man trivs ju betydligt bättre när man får höra lite nyheter m.m. Kl är nu 7 så jag undrar just om du börjat julfirandet ännu, antar du är hos Erik o Elsa vid det här laget. Vi ha nu redan både ätit kväll (potatis o kött, en fläskskiva å lite kaffe samt bröd förstås knäckebröd) alltsammans vederbörligen utdelat i kokkärlet ute på gården som vanligt. Förövrigt har vi julgran och julklappar och julgotter ha vi fått. Julklappen bestod av, en tvål en hårvattenflaska och 6 st rakblad. Julgotterna var en väldig påse må du tro med all möjlig konfekt o coklad 2 äpplen o en ask cigaretter. Dom tänker jag sälja förstås, det övriga ska jag nog äta upp så småningom. Det räcker nog under helgen tänker jag. Dopp i gryta ha vi också fått i dag det var mellanmålet mellan 2 o 3 och det smaka ju bra bara det inte varit så kallt ute. Vi har just nu tagit ett kort på gänget få se om det blir något så ska jag skicka dej.

Här är julkortet på "luckan" i Karungi med tösen Vallström, 6-rörs Luxorradiation och farsan Nisse som fjärde huvud till vänster om, och i jämnhöjd med tösens huvud. Förmodligen den vita undertröja Karin sytt, som sticker upp vid halsen, och mest troligt är det Nisse som svarat för snickerierna på britsarna bakom också.

Det är en av grabbarna som har kamera.

För övrigt så har dom olika förströelser här i kväll, det spelas chack, och kort, och läses böcker o tidningar och skrivs brev. Vi har fått både böcker o tidningar till skänks, ska själv leta mig nånting att läsa när jag blir less på att skriva.

Juldagsmorgon:

Ska nu fortsätta en bit igen har nyss kommit hem från kyrkan var några st. som gingo till julottan i Karungi kyrka men det var inge vidare. Kyrkan var alldeles smockfull så jag kom att stå längst bak uppe på läktarna. Var inte där mer än till prästen börja predika, då gick jag och Hilding Olsson (bror till Alvas Helmer) hem igen så det blev bara en ordentlig morgonpromenad.

Nu har man ätit julfrukost, bestående av välling, margarin, bröd samt en korvbit. Inte är det nån fara för att man föräter sig på all den goda julmaten som fallet kan vara i det civila. Men man mår ju bra ändå, har nyss varit in i köket och köpt en kopp kaffe. Nu ligger man bara och vilar och käkar karameller och försöker må så gott som möjligt, fast det känns trist ändå ibland när man tänker på huru bra man skulle haft det om man varit hemma. Skulle väl försökt att få träffa nån bekant hemifrån men det är så gruvsamt att gå ut så det får väl vara tillsvidare. Man lär nog gå gott om tid till de också framgenom vintern.

Ja du lilla Karin nån julstämning känner inte jag den här julen, men för det hoppas jag att du får ha det så bra som möjligt.

Hoppas du klarar finanserna också efter bästa förmåga, det blir nog lite svårt för dej, det förstår jag, men vi har ju lite i reserv som tur är. Ska försöka leva så billigt som möjligt själv också, fast nån stor summa går nog inte att lägga undan på den lilla lönen man får här.

Vet inte vad jag ska hitta på att skriva om nu, tycks ha skrivit så många brev nu de här dagarna så det börjar på ta slut på stoffet. Om jag skulle tala lite om vårt värdfolk. Det är bonden, hustrun en piga samt en liten flicka på 11 år, en väldigt pigg tös som står i och lär pojkarna tala finska. Vi har köpt ett par skidor åt henne till julklapp, kom på 15 öre pr man. Hon tycker det är väldigt roligt att ha så många kavaljerer omkring sej må du tro. Hon känner redan namnen på varenda en här, men det gör inte jag.

Bonn här har bil också så han är mest ute och kör hela dagarna, telefon finns också här, det är Överkukola 3.

Vallström heter bonden. Skulle de bli nånting alldeles extra så lär det nog gå an och ringa.

Jag tror jag måste sluta nu igen ty nu vet jag inte vad jag ska hitta på för nånting att skriva om, å förresten så är nu de här sista brevpapperet som går, får försöka skaffa något till nästa gång, så skulle det dröja till nästa gång så vet du var felet är. Får nu tillönska dej Gott Nytt År också samt många kära hälsn. till dej från din Nisse.

Alva som nämns var en med Karin jämnårig flicka som vuxit upp i Lungre som fosterbarn i den ogifte "farbror Jonas" hushåll. Alva var dotter till Jonas anställda hushållerska och kom med henne till Lungre när hon var några år gammal. Med andra ord så blev hon en sorts informell kusin till Karin, dotter till Jonas bror Ante och Astrid i Jonas granngård, som var dotter till Jonas och Antes syster Brita, gift Eriksson. Dom tre tjejerna bildade nog ett litet kamratgäng i ungdomen.

Brev som Karin bifogat med "klippgrejerna".

Juldagen

Älskade lilla gubben!

Tack för julbrevet som jag fick just på julafton och tur var det eljest hade jag nog blivit väldigt besviken.

Hoppas du hann få något från mej i stället. Tussarna skickade jag omedelbart efter beställningen, julpaket 3 st. á tre kilo styck drygt förstås, skickades på onsdag morgon och nu kommer klippgrejorna som ett skott. Du får väl göra mannarna fina i skallen till nyår istället, eftersom du inte hinner få grejorna till jul. Har stoppat i lite torrscaffning för att få utnyttja dom tillåtna 3 kilona förstås. Beklagar, att jag hade så lite smör, det hade väl gått åt mer, men jag råkade inte ha mer i huset just nu, skall kärna sen. Vet inte om du har tillfälle koka kaffe, men skickar några bönor för ro skull, kan väl bli mer se'n om du har bruk för det.

Skall inte skriva mer nu för jag måste nog iväg till posten, om det ska hinna iväg idag. Berättar i ett särskilt brev om hur jag har det i jul och så vidare.

Må så gott och sköt om dej fint är du rar.

Varmaste kramar och hälsningar från din fruga.

Hittar ingen kam, den har du väl förut?

Annandag Jul på kvällen

Älskade gumman!

Blev så glad för alla de julklappar och paket jag fått så jag måste handlöst låna lite skrivpapper och skriva igen, fastän jag nyss skickat iväg ett brev.

Mitt allra hjärtevarmaste tack lilla älskling, för all din omtanke om mej. Det är nog inte många här, som har en så bussig fruga som jag, du må tro dom gjorde stora ögon över alla paketen. Det kom två i gårkväll och 2 i kväll. Fick nämligen ett paket från Hilding o Isa innehållande fläsk bröd leverpastej pressylta, så nu har jag god mat ett tag framgenom. Du har ju skickat så många godsaker och präktiga kläder, så jag vet snart inte vad jag ska göra av alltsammans. Får väl skicka tillbaka lite lortkläder i stället, men du gör ett dåligt byte på det viset. Du må tro det var sköna saker att ha på, har redan tagit på både kalsong och skjorta och dom passar utmärkt, tack ska du ha. Det är nog inte rådligt skicka frukt och annat som kan förstöras av köld, äpplena var benhårda så dom hade jag ingen glädje av, men hälsa o tacka Erik o Elsa samt svärmor för vad dom skickat.

Jag är nu för det här dygnet vaktbefälhavare, så jag sitter nu i ladan vi inrett, vakten ska nämligen ha sitt tillhåll här, men då får man ligga på bara golvet om man vill sova nånting, men det blir att sitta å skriva så länge som möjligt, åså håller vi på koka kaffe jag tänkte dela med lite av krusen jag fick. I morse bjöd jag furirn och ett par till på tårta, de tyckte dom va smasken, har en bit kvar ändå, den var mycket god.

I dag har jag varit ut och åkt skidor med pojkarna dom tyckte visst jag var en hejare att åka, dom pusta och ångade som ett lok när vi kom hem, men det var skönt att få mjuka upp kroppen lite.

Onsdag morron:

Blev trött i gårkväll så jag ska nu fortsätta lite igen, har inte sovit någe vidare i natt, det var så dragit på golvet så de gick inte sova för de. Man får ju ta igen sig på dagen i stället när man är i vakten. Har till frukost smakat på julsinkan jag fick av dej, å det var gott. Blir lite bättre julstämning när man får lite riktig julmat.

Jag undrar huru julhelgen varit för dej då, hoppas du haft det på någesånär trevligt, fastän jag inte varit hemma. Huru är det med logen då? Det är väl kanske inge folk kvar som går dit eller hur? Du kunde ju om du har lust och tillfälle fara på nån bio eller så. För mej är nog allt vad nöjen heter bannlysta så läge man är här, men det går nog ändå, jag är ju som du vet inte så sugen på nöjen heller, det får bero tills man kommer hem igen. Det är ju en del av pojkarna som far in till Haparanda ibland (det är cirka 2 mil dit) men det tycker jag inte ska vara någe nöje ty där är så tjockt med folk säger dom, så det är svårt att komma åt nånting. Nu har jag så gott om mat och godsaker så nu mår jag bäst härhemma.

Har börjat å läst lite i boken, å den ser ut, att gå läsa. Det finns så mycke läsbart här nu så det räcker nog ett gott tag.

Undrar om gubbarna kommer dit efter jul också, skulle nog försökt å fått lite kastved huggen du också, på buskiftet. Kunde få Erik att ordna den saken kanske, du kan ju fråga. Jag får väl sluta nu igen ty posten ska strax gå, så jag tackar än en gång för de jag fått, samt kära hälsn. och julpussar från din gubbe.

Hälsa dom andra också.

Bringåsen annandag jul 1939.

Käraste lilla gubben min!

Hej på dej, igen, nu tänkte jag ta mej en ordentlig pratstund med dej, älskling. Skrev ju lite i går och lade i paketet med klippgrejorna, men det blev så lite då, för jag hade så brått att få iväg paketet med kvällsposten. Men när dom var på väg ner till vägen med postsäcken, susade bussen stolt förbi, flera minuter förtidigt, så det kom nog inte iväg förrän i morse i alla fall. Troligt att du får det här brevet före, antagligen gå paketen ännu mer sakta än breven.

Ja, hur har du haft det i jul nu då, älskling, jag har tänkt så mycket på dej och undrat, hur du haft det. Hoppas du inte haft det alltför kallt och ruskigt. Har du fått nån julmat och några julklappar med av alla de grejor folk skänkt att skickas till neutralitetsvaktarna? Skriv och berätta riktigt utförligt för din undrande fruga, så är du rar.

Gillade du julklapparna från mej då, var underkläderna användbara? Apropå det, så är det så modernt att sticka till neutralitetsvakten nu, dom har t.o.m. i Ö. P. infört beskrivningar på godkända modeller till halsskydd, hjälmskydd, halsdukar, fingervantar, gevärsvantar, muddar, pullover och mera sådant. Är det något av de där ullsakerna du särskilt väl behöver så kunde vi ju sätta igång med stickning både mamma och jag om det kniper, bara vi vet, vad man helst borde börja med. Jag tänkte nu först sticka ett par raggsockar åt dej, för strumpor går väl alltid åt, eller hur?

Vad mej själv beträffar, så firade jag ju julafton nere hos Erik och Elsa, och julklappar fick jag också, idel nyttiga saker: En stekgryta av dom själva, samt sockor, vantar och byxor av mamma. Dessutom en liten duk från Anna i Kläppe. Av dej och mej fick Elsa en kaffekvarn och Erik ett par flanelnämnbare av samma tyg och fabrikat, som dom du fick i tusspaketet. Mamma fick en stickad väst, som hon länge önskat sej, av Erik, Elsa dej och mej gemensamt. Jag fick också ett litet brev med ett par små virkade dukar från Elin Nylander, fast hon blev utan julklapp från min sida i år. Hon hade haft mera tur än jag, Harry hade också varit utkallad, och hon hade förberett sig på en jul i ensamhet, men så fick han komma hem ett par dagar före, permitterad på obestämd tid.

John Vadsby kom också hit på julafton, även han ledig på obestämd tid och med fri biljett ända till Vingåker, så han skall väl resa dit senare. Förresten tycks det vara många som varit hem på julpermis även norrifrån. Gösta Jönsson t.o.m. har varit hem ända från Boden över juldagarna fast han ryckte in samtidigt som du. Så nu blir det kanske så du kan komma hem snart också.

Bengt hade skrivit till Erik, att han skulle söka upp och hälsa på dej i jul, har du sett något till honom?

I går hade jag bjudit Elsa, Erik mamma och John på juldagsmiddag, eljest har jag varken haft eller varit främmande själv. För första gången så länge jag minns försummade jag julottan också. Kändes så kallt ock kymigt att kliva opp och gå så jag låg lite längre i stället. Natten mot julafton och dygnet före var det ett ruskigt yrväder, så jag hade ett fasligt jobb att skotta snö på morgnarna både ute och inne t. o. m. Det envisades att torna upp sej en stor driva mitt över gården framför bron, så jag fick gräva ett riktigt krondike genom den två dar å rad, och uppe på skrubbarna fanns det stora drivor att skyffla ut. Sen har ju Erik plogat åt mej, så nu har jag bra vägar. Snöar visserligen lite nu, men det är lugnt så det blir inga drivor. Det är inte så kallt heller i dag bara 15 gr, förut har det mest

varit 20 á 25 gr, så jag har burit ved och eldat och jobbat, så jag har inte känt nån vidare helgdagsstämning.

Men julgran har jag i alla fall, vedhuggarna högg en åt mej innan dom reste och den har jag ställt i köket i år till Tusses stora förnöjelse. Han började plundra den med detsamma, särskilt dom där dallrande "istapparna" fann han roliga, satte sej på bakbenen och drog ut dem till en liten blank glittertråd.

Och nu har jag spart den nästan bästa nyheten till sist. I går, när jag var till posten med paketet fick jag julklapp från julinsamlingen, hela 40 kr. må du tro. Jag blev riktigt flat, jag hade knappast väntat mig någonting alls. Men det var väldigt välkommet för jag var ganska pank, så det kommer väl till pass för alla utgifterna framöver.

Har som alla andra författat en liten vers till Julinsamlingen till tack för gåvan. Den låter så här:

Min make i "beredskap" går

min jul är enslig, kall och svår.

Mitt varma tack för gåvan vill jag ge.

Nu kan jag klara radiolicensen me'.

Har betalat räkningarna på Mejerihandeln och Erik-Ols (*byaffären*). Och radiolicensen och Ö.P. kan jag ju ordna nu, men räntan på Jordbrukskassan har jag inte gjort något åt, men skall väl fara och ordna upp saken endera dagen. Fick ett brev från Mejeriföreningen också med krav på revers på 450 kr för 9 st andelar i föreningen, som vi skulle vara skyldiga att ta. Men Erik skulle gå upp och prata med dom, vi har ju andelar i den gamla föreningen, som lär ju ska gå överflytta i den nya, så det lär väl ordna sej, hoppas jag.

Kan tala om att Erika och Kalle gifte sej hastigt och lustigt strax före jul, så vi blev skyldiga dom en present med. Vi tog ett presentkort tillsammans, Erik o Elsa, Lisa o Bengt o vi, och det gick på 5 kr pr. par.

Har kommit julkort till dej som inte jag känns vid. Förmodligen bekantskaper du skaffat dej sen du skildes från mej. Bifogas. Måste sluta nu äger inte mer papper.

Varmaste hälsningar, väntar många och långa brev. Din Karin.

Karungi Överkukola den 28 - .39

Min egen kära gumma! Har idag varit ut på en liten upptäktsfärd för att få tag i lite skrivpapper, men det är ungefär 5 á 6 km till närmaste butik, så det blev ju en liten lagom träningstur.

Tack ska du ha för brevet jag fick i går kväll. Det är så roligt att få brev från dej, så jag skiner upp som en sol för varje gång, synd bara att det ska vara så lång väg emellan oss, så att det ska ta så lång tid för posten att gå. Roligt å se att du har humöret uppe, och mår bra i ensamheten. Tycker det är synd om dej lilla älskling som ska arbeta och hålla hemmet i stånd, medan jag måste ligga här å inte uträtta för 5 öre nytta, men vad ska man göra, hoppas du klarar oppet bara. Ska skriva så ofta jag kan och har nånting att skriva om – hoppas få så många brev som möjligt från dej också.

Det är inte långt till Finland härifrån bara över Torneälven så är man där, men det är förbjudet gå dit, å jag har då inte någe ärende dit heller så det gör detsamma.

Det är nog mager jordmån här, ser ut skröpliga gårdar med kalla dåliga hus, jag ville då inte vara bosatt häruppe frivilligt.

Ja i dag har jag bara haft skitgöra, har mockat o skurat dass och även hjälpt en annan och burit ut gödsel ur hästbivacken, har 19 hästar så det blir bra mycke på ett par dagar.

I morron är jag kommenderat som handräckning vid kokvagn, det lär nog inte vara någe vidare de

heller tänker jag.

Jaså du håller på få hyresfolk också, ja inte mej emot, kan ni bara ordna så att det går så. Men du får väl se till så att det inte rotas om för mycke bland mina verktyg och grejor. Det vore ju bara bra om Olle vore där så du hade lite handräckning då o då.

Ja du skogvaktarn han lyckades klara sig undan de här han på grund av sin dåliga mage jämte bra läkarintyg. Häruppe får man nog vara halvdöd innan man blir sjukskriven, mycke mindre hemskickat. Det är så många som försöker simulera så dom verkligt sjuka blir ju därpå lidande.

Jag mår nu bara bra så jag har nog ingenting hos doktorn här att göra, det kan väl hända jag blir tvungen få tanden utdragen, men det får vara tills den börjar värka ordentligt.

Eljest har vi det rätt trevligt nu om kvällarna, sen vi fick hit radion, lite frågesport-tävlingar håller vi också på med ibland. Det finns ju ett och annat ljushuvud med också bland så här många. Det talas även om att anordna lite kurser i en del allmänbildande ämnen. Det är 2 st här som tagit studenten, så det finns ju ledare.

Ska väl skicka hem lite lortkläder och även lite pengar bara det blir lite bättre ordning på posten här. Nu är det en fruktansvärd uppsjö med post och paket så det är lite rörigt, tänkte spara tills den värsta julbrådskan gått över.

Har nu fått betalt för kläderna jag sålde, tänkte skicka hem dom pengarna. Kunde ju vara roligt få se nån Öp också nån gång om du vill skicka hit den så, men den blir ju lite gammal förstås, så det är inte värt å kosta på frakt på så många i sänder.

Vi får ju dom viktigaste nyheterna på radion, men lite ortsnyheter kan ju vara roligt å se ändå.

Han heter visst Erik istället för Hilding, Helmer Olssons broder som är här, det är en präktig pojke och god kamrat, det var utav honom jag lånade skrivpapper till mitt förra brev.

Ska nu ta och raka mej, så man ser lite snygg ut i morron när man ska hålla på med maten. Det är många som lägger sig till med både hakskägg o mustascher nu för tiden, men det får nog vara för min del. Vill nog försöka se ut som folk fastän man ligger i ide. Ja kära hälsningar till dej lilla gumman från gubben din.

Bringåsen den 28/12 1939

Käraste lilla gubben!

Nu är det snart en hel vecka, se'n jag hörde något ifrån dej, så nu vet jag rakt inte hur det är fatt med dej. Har du blivit sjuk eller förfrusit dej, så kallt som det varit nu ett tag. Här haglar det brev på brev från Bengt och Sigurd och Arne och alla dom andra om hur dom haft det i jul och eljest, men jag har ingenting fått. Det tar på nerverna, att gå och vänta så där, och när jag ingenting fick i kväll heller, blev det alldeles kul med kuraget. Bara du skriver lite oftare, så man vet att allt är väl, går det lite lättare att hålla humöret uppe. Jag vet ju inte ens, om du fått fram tussarna än, fast det är nära 14 dagar se'n jag skickade dem.

Det har varit så kallt en längre tid nu, över -20 gr mest varje dag. I går kväll dalade det ner till -30 gr, men det gick upp igen på natten, så nu är det bara 10 gr igen.

Min mat och mina vattenhinkar ha börjat frysa i skafferiet rentav, det vet jag aldrig att de gjorde i fjol. Och då går man ju och föreställer sig, att det är sju gånger värre så långt norrut som du är. Hoppas du inte fryser dig rakt fördärvad. Här är förkylningstider också. Elsa har varit skraltig hela helgen och i dag har Erik blivit liggande istället. Tur att John är kvar än, han skulle visst försöka köra lite vatten åt mej istället, det börjar sina nu i bassängen. Börjar bli lite snuvig själv också, men det är inte så farligt. I dag har jag med anledning av den mildare väderleken vågat mig ut på sjukbesök. Har åkt skidor till Brynje och i morgon får jag strala iväg till Kläppe, så får jag andrum ett tag se'n igen. Jag träffade "lill-Anton" i Brynje också, han frågade med stort deltagande efter dej

och bad mej hälsa så mycket till dej.

Har sport att "Skinn-Kalles" pojke Rune och Pelle i Gräfsåsen ha gått ut som frivilliga till Finland, det var väl ganska modigt, eller hur? Nisse i Per-Kals fick ett kort från Rune med finskt frimärke och finsk text och allting.

Artur Pettersson ringde mej för nån dag sedan och sade att du hade lite slantar att fordra, bl.a. för skorna, och undrade om han skulle skicka dem till mej eller dej. Jag sa naturligtvis ja tack att det var bäst att han skickade dem till mej, för här kom dom nog att gå åt, men har du smått om slantar så kan du väl tala om det, så blir det väl nån råd. Dom har inte kommit än, men det blir väl snart antar jag. Han talade om att dom hade fått kort ifrån dej också.

Ja måtte jag nu bara få höra något från dej snart jag med, jag väntar med spänning att få veta om du fått fram några paket. Det kan ju hända att några av mina brev gått mer sakta än nödvändigt, därför att jag lade dem i paketen.

De varmaste hälsningar och kramar från din Kajsa.

De sjukbesök Karin talar om beror på att hon hade en befattning från Kyrkås kommuns hälsovårdsnämnd att besöka sjukskrivna och kontrollera deras hälsostatus.

Överkukola den 29 dec. 39

Min kära lilla gumma!

Ska nu skriva några rader i dagboken igen, fastän jag skickade iväg ett brev i gårdkväll senast. Tack ska du ha för brevet jag fått i dag. Roligt få se lite huru du haft det i julhelgen. Bra att du fått lite julklappar också, trots att jag inte kunnat åstadkomma någon, jag beklagar, men har ingen råd under nuvarande omständigheter, det förstår du nog. Ja i dag har jag för första gången tjänstgjort vid kokvagnen, å de var ett riktigt skitgöra. Att laga mat åt oss, går till ungefär på samma sätt som när vanligt folk kokar grismat. Jag har för det mesta fått stå och diska matbackarna hela dagen. Tur att det inte varit så kallt i dag, men det blåser och snöar i stället.

Bra att du fick en liten slant från radiotjänst också, undrar om du får något understöd? Och kravbrevetn haglar över ditt arma huvud också ser jag, men du ska inte förhasta dej, dom får väl lugna sina upprörda känslor lite dom kan ju inte ta nånting så länge jag ligger här åteminstone. Du får försöka vara så sparsam som möjligt med våra sparmedel.

De här kortet jag fick käns inte jag vid heller, det måtte isåfall vara nån bekantskap sen rekryttiden, men kan inte minnas vem det är.

Har ännu inte fått något besök av Bengt eller nån annan släkt eller bekant hemifrån. Nån hempermission kan nog inte bli tal om heller ännu. Hörde i radion i kväll att de permitterade blivit inkallade igen. Du kunde ju sända min adress till Harry o Elin så kanske vi kommer i kontakt med varandra, det är bra många från Sundsvallstrakten i de här gänget så det kunde ju alltid hända vi komme i varandras närhet.

Slutade här i gårdkväll ska nu fortsätta lite igen, men jag tänker inte avsluta brevet förrän det bebådade paketet kommit.

Har idag hållit på å snickrat en bro på ladan, åså har jag haft lite tandvärk det sista dygnet men är bra nu igen. Ska försöka få fara till nån tandläkare efter helgen, det skulle isåfall bli till Haparanda.

Ska i kväll börja vaktjänst igen, börjar kl 6 och håller på till 6 i morronkväll. Har under den tiden 2 pass på vardera 2 tim, så det är inte farligt.

Har idag träffat Harry Enarsson, han är också bosatt här på staben, i en gård ungefär ½ km. härifrån.

Nyårsafton:

Har nu snart tjänat ut det här vaktdygnet igen har nu gått mina pass, men måste ligga inne ändå tills avlösning sker kl. 6 i kväll. Skulle eljest ha gjort en skidtur å försökt leta igen nån bekant, få se hur det kan bli i morron.

Ja du funderar på att sticka nånting åt mej igen, men jag vet inte just om jag är i behov av mera kläder nu, skulle isåfall vara ett sånt där kombinerat hjälm- och halsskydd som man drar över huvet med en liten glugg för näsa ögon och mun, har sett en del som har såna och dom är nog bra. Hoppas du har nån arbetsbeskrivning på dom.

Ja nu är all den goda julmaten slut också, är nu lite nyfiken på vad paketet med hårgrejerna kan innehålla hoppas det medföljer nån godbit, men det tycks dröja så länge innan det kommer fram. Vore väldigt tacksam om du ville skicka lite kaffebröd nån gång, ty det finns just inte att få tag i, å lyckas man nån gång så är det så dyrt, så jag har ännu inte köpt något. Just nu önskar jag mej lite gott vetebröd, har just ställt iordning kakao i termosflaskan, har fått ut en sån av kronan.

Har just nu fått brev från Artur P. (*sågen i Odensala där Nisse jobbat.*) Skickade ett brevkort till dom strax före jul så han fick adr. Han talar om att ni råkats pr telefon och kommit överens att du skulle få pengar för skor och fodran. Det är alldeles riktigt, synd bara att jag inte hade mera innestående, men det är väl mellan 40 – 50 kr i allafall.

Ser inte ut som att paketet kommer på de här årtalet så jag ska nu försöka avsluta de här brevet och skicka iväg det i morron. De här är sista brevet jag skriver i år, det är bara några tim kvar nu.

Undrar hur du har det i kväll. Jag ligger mest o lyssnar till radion, å skriver lite på brevet, å läser i boken emellanåt. Vi har i kväll fått risgrynsgröt samt 1 äpple 1 apelsin å lite karameller att suga på.

Vi får även vara uppe till kl. ½1 för att vaka in nyåret. Tur att vi har radio eljest torde de ha blivit långsamt de här.

Kanske du ville skicka mej nån handuk, dom börjar på bli lortiga nu dom jag har, ska skicka hem dom sedan.

Det är ju möjligt man får några dagars tjänstledighet lite längre fram. Det är en o annan som fått en 3-4 dagar redan nu men intet resebidrag och då blir det för dyrt för så kort tid, så det är bäst spara lite till, så kanske man får fria resor. Det skulle allt vara bra roligt få komma hem och krama om gumman riktigt ordentligt, det är allt länge sen sist tycker jag.

Ja nu vet jag inte vad ska fylla ut papperet med, så kanske vi skulle avsluta den här pratstunden för den här gången, ska nog fortsätta pratstunderna med dej nästa år, till dess de allra hjärtevarmaste hälsn. och hoppas att det inte ska dröja alltför länge innan vi får ses, även om det blir för några korta dagar, tillsvidare hej på dej lilla älskling.

din Nisse

Nyårsafton 1939.

Älskade lilla gubben!

Nu för jag allt försöka skriva ett lite trevligare brev än den klagoskrift jag ”avlät” för ett par dagar sedan. Jag fick nämligen brev från dej samma kväll jag skickat av mitt brev, och med nästa post d.v.s. i går kväll fick jag ytterligare ett långt och trevligt brev, tack så hjärtligt för bäge. Jag får nog återta det jag skrev om att du inte skrev nog ofta nu. Förresten var det nog postverkets fel mer än ditt, att jag fick vänta, det tycks ha blivit ”förstopning” i jultrafiken. Synd i alla fall, att du inte fick din julmat och dina klädombyten till julafton, som jag hade tänkt mej, men du tycks ju ha blivit glad år det i alla fall och det var ju det jag ville att du skulle bli, älsklingen min.

Och så att det skulle påminna lite om mej och hemmet vårt förstås.

Att frukten frös berodde nog mest på att jag emballerade den för dåligt, jag var så mån om att så

mycket som möjligt skulle rymmas inom 3 kilosramen, och därför blev det naturligtvis för snålt med packningen omkring det hela. I fall det skulle hända något mer, så kan du prova med att lägga isklumparna i vatten och låta dem "skjuta is", jag har en dunkel aning om att dom ska bli ätbara då. Har lagt ut en äppelkart i hallfönstret på frysning för att pröva metoden, men experimentet är inte färdigt än.

Ett par kalsonger till har jag liggande tillklippta av den där tjocka dubbelflanellen och en skjorta kan det kanske bli av biten som blev över, ifall jag skaffar lite mer till ärmor, det tänkte jag sy och skicka dej till ombyte lite senare, ifall du gillar dom. Jag vill ju så gärna, att du ska ha det varmt och skönt förstår du.

Om du ska skicka hem lortkläder, kunde du kanske prova att skicka dem per järnväg, eftersom du tyckes ha tillgång till sådan. Man lär få skicka fältpost på så vis också, och frakten blir antagligen billigare om man får göra ett större paket istället för flera små trekilosditen. Fast det kan nog hända att det går ännu mer sakta än postpaket.

Men det är tillåtet att skicka fältpaket på ända upp till 50 kg, om man gör det per järnväg.

Ja nog skriver du mycket rart i breven, lilla älsklingen, men du har ändå glömt att berätta hur ni har det i förläggningen, hur många ni är där och så där. Har ni ordentliga sängplatser och filter eller bara halmboss? Vad för sorts värmekälla? Elektriskt lyse eller vad? Lite frågor kanske hjälper dej på traven.

Segrare 1938 Elias Nilsson, Östersund SK.

Det var Elias Nilssons lopp från början till slut. Till och förbi Mångsbodarna följdes han i hälsarna av Erik Larsson, Salen, men till Evertsborg kom Elias i ensamt majestät, en och en halv minut före Larsson. Och i Gopshus ledde han med tio minuter fortfarande med Salenlöparen som tvåa. Tövädret dämpade takten och hindrade rekordet men Elias Nilsson vann en överlägsen seger med sex minuter, med nästan lika god marginal som Utterström haft 1925.

Spänningen i 1938 års lopp bestod i kampen om andraplatsen. Storfavoriten Haggblad vallade fel och låg i Mångsbodarna bara på sjuttiofemte plats. Där bytte han till sig andra skidor och åkte upp sig från sladden, särskilt efter Gopshuskontrollen, varifrån han måste ha kört som en furie, ty han kom upp på andra plats. Men han hade tydligen förtagit sig något, eftersom Lasse Stenberg, Bollnäs, kom ikapp honom fyra kilometer före mål och avgjorde på väg upp mot älvrinken, där just Haggblad avgjort loppet året innan. Nu vinglade denne till och föll. Sedan blev han ju också diskad på grund av skidbytet.

Elias Nilsson, segraren, var en tjugoåring från Stugun, som arbetade vid L. A. Jonssons bekanta skidfabrik i Östersund. Före Vasaloppet hade han blivit DM-trea på tre och fem mil hemma i Jämtland och nådde placeringarna femton och arton i SM på

Elias blev ju en rätt så lämplig rapportkarl med sina kvalifikationer, som han bevisat mindre än två år innan det här brevet skrevs. Nisse var också inblandad i ovanstående bild, eftersom han hade tillverkat dom skidskor som Elias använde här.

Bengt och de andra Bringåspojkarna tycks ha fått det fint till jul, britsar att ligga på och t.o.m. Värmeledning i rummet. Och i Ö.P. står det ett fältbrev med beskrivning på en annan plutons julfirande och inkvartering, det gäller nog det komp. där Elias är med, ty samme Sven Sedvallsson skrev ett fältbrev till Ö.P. medan de låg i Ås, och då skrev han att de hade vasalöparen Elias till rapportkarl.

Hans Hansander (*Karins jämnåriga kusin*) är kock nånstans däruppe, med Karungi som närmaste järnvägsstation. Farbror Lasse var in här som hastigast en kväll, och han lämnade Hans' adress, får jag tid och lust nån gång kanske jag skriver och talar om att du finns i närheten, i fall han möjligen har tillfälle att hälsa på. Adressen ser förresten ut så här. Vpl. D. 204 Hansander Fältpost nr 25813 Adresslitt O.

Det är inte utan att det börjar låta krigiskt kring knutarna här med, just nu. John ligger ute på gärdet och prickar pappgubbar med en iver, som om det vore ryssar. Han har tränat flitigt i flera dagar, tänker visst att det kan vara bra att kunna en gång.

Tar kanske varning av Bengt, som lär ha gått sista dagarna hemma och ångrat, att han inte lärt sej skjuta, istället för, som han inbillade sig behöva delta i ruskiga bajonettstrider.

Jaså, lilla gubben du tycker, att jag ska fara på bio och roa mej lite, medan du är borta. Vet du jag har rakt tappat lusten att ut och roa mej just nu, och föresten lär jag nog behöva använda slantarna till allmännyttigare ändamål. Har inte varit bort på någonting, sedan du for. Tycker faktiskt bättre om att sitta hemma och skriva till dej eller göra något annat åt dej på lediga stunder. Men i kväll är jag jämte Elsa, Erik och John bjuden till Skjör på nyårsvaka, så då måste jag väl fara ändå helst som det ingenting kostar. Men jag skall tänka på dej när nyåret går in, hoppas du tänker på mej också, ifall du är vaken.

*Nyårsvakan 39/40: stående; Ingeborg och Kalle Andersson, Karin Nilsson, Ante Andersson
sittande; Erik o Elsa Hansson, John Vadsby, Lars J och Märta Andersson.*

På logen hade vi inställt både lilljulkväll och nyårsvakan, det fattas ju både L.D. och en massa andra tjänstemän och jag har helst velat slippa ordna med något nu.

Men vi fick höra sedan, att det fanns en massa goodtemplare bland militärerna nere i byn, som glatt sig åt att få gå dit och få lite julgröt, och då ångrade vi att vi inte hade ordnat det programenligt i alla fall. Men en barnfest ska vi försöka åstadkomma på trettondag det slipper vi inte undan, tycks det. Och sen få vi väl se, om vi kan skramla ihop till logemöten också.

I går var jag iväg och betalade räntan på jordbrukskassan, fast det gjorde ett stort hål i reservfonden. På kvällen kom det postanvisning från Arthur Petterson på 43 kr 50 öre, så då fick jag lite sekiner igen. Men det blir väl lysräkning snart, Erik i Karl Ers var hit och avläste mätarn. Och så vet jag inte än vad tandläkarn ska ha. Jag hade gått lite för länge med hålet i en tand, så han vågade inte mura igen det riktigt utan lade i en provisorisk fyllning, för att se om den skulle börja värka av det. Det har den inte gjort, så det går väl göra den färdig till veckan då jag måste in igen.

Måste nog försöka betala din läderräkning hos Neumans så fort som möjligt, var in och språkade lite med dem i går, och de hördes som dom nog gärna ville ha betalt när som helst. Affärsmännen ha nästan slutat att lämna kredit nu i dessa osäkra tider.

Vet du hur det går om det blir något familjebidrag?

Och hur är det med din tand? Har du blivit av med den, eller är den snäll och beskedlig ändå?

Den där vedhuggningen kan jag inte lämna något besked om än, har inte hunnit prata med Erik, och vedhuggarna har inte hörts av än.

Förresten undrar jag om inte det lilla folk som finns helst vill hugga timmer nu ett tag. Det syntes i Ö.P. Som det är så smått om timmerhuggare att de måste importeras hit från mellansverige. Men mera om detta en annan gång.

Nu måste jag sluta om jag ska hinna kila till posten före fjösdags.

Gott nytt år, älskling och många nyårspussar
från din Karin.

Bringåsen den 2/1 1940

Käraste lilla gubben min!

Tack så hjärtligt för brevet jag fått i dag. Ja skiner du upp som en sol över mina brev, så inte må du tro att jag skiner mindre, när jag får brev ifrån dej. Men just nu befinner jag mig i samma dilemma som du varit: brevpappersförrådet har tagit tagit slut, då du får förlåta, att jag skriver på diverse stugar och rester av brevpapper idag, jag vill nämligen ha med mej ett litet brev att posta när jag senare åker ner för att bl. a. köpa brevpapper, och hämta post.

Ja det är bara två da'r se'n jag skrev sist, men det var i fjol i alla fall. Undrar, hur du haft det i nyårshelgen tro? Du har kanske ungefär samma underhållning som jag på kvällarna nu, när ni fått radio, den är ju som du vet även min förnämsta underhållning. På nyårskvällen var vi ju, som jag nämnde, bjudna till Skjör, och vi åkte också dit efter Viktoria, väl påpälsade i 20-30 graders kyla. Där fick vi kaffe och en massa kakor förstås, och se'n satt vi mest helt andäktigt och hörde på radion till framemot midnatt, då dom dukade fram en massa mat, så vi fick sitta och äta både sista delen av 1939 och en bit in på 1940. så grundligt har jag visst inte ätit på länge, åtminstone onte de här dagarna jag varit ensam, då min kost mest bestått av varmmjolk och smörgåsar. Sen stöpte vi bly och jag fick en mystisk figur, som mest påminde om en häst med något underligt ekipage. Påminner det möjligen om, att jag bör skaffa häst och frakta hem vreden, för att ha nånting att elda under det nya året?

I går gick jag som vanligt hemma och stökade och eldade för att få varmt, och så grejade jag undan en del skrivning, som måst göras undan fast det varit helg.

Jag skickade ett par Ö. P. I förra brevet, det anade mig, att du just inte har tillgång till ortsnyheterna däruppe i norr. Det var de två sista för året och är fortfarande dom nyaste jag hade, men i kväll får jag väl en ny, ty jag prenumererade för ett kvartal till, när jag fick radiotjänsts julklapp. Var väl dum som inte tog för hela året på en gång, det blir ju billigast i längden, men jag var snål förstås och tyckte det gjorde för stort hål i kassan. Snålheten bedrar visheten.

I dag är det snöstorm, så man kan tappa andan och drunkna i snö, när man kliver utom dörren. Men vedhuggarna anlände just nu, så dom skottar väl upp mej igen i så fall.

Dom har gått ner till Erik nu för att höra, om det blir timmerhuggning, vill förstås helst ha sådan nu, när det är säsong för den. Vi få väl se sen då, om de bli stannande som min hyresgäster, det är ju ingenting ordnat med det heller ännu.

Jag gissade just att din kamrat i "lumpen", Helmers bror, borde heta Erik och inte Hilding, för det finns nog ingen som heter så i familjen. Jag har nog sett honom nå'n gång,, han var ju med här i den vevan Alva och Helmer gifte sig., men han var ganska ung då. Du kan i alla fall hälsa honom så gott från din fruga, eftersom han är en bussig kamrat och lånar dej papper, när du ska skriva, och nu måste jag sluta, eftersom sista lappen tryter. Mera när jag köpt mera papper.

Käraste hälsningar från din egen Karin.

Överkukkola den 2/1 -40

Käraste lilla gumman!

Hjärtligt tack för brevet jag just nu fått. Men inte får du tappa humöret, lilla *raring* fastän det kan dröja lite länge emellan breven ibland. Det är då inte mitt fel ska du tro, ty jag skriver mest lite varje dag. Det måtte visst vara lite oreda med postverket, ty jag har ännu inte fått hårgrejerna. Brevet du skickade samtidigt kom fram på 3 dygn, å de här har som du ser hållit på 5, å det finns dom som fått brev eller paket som hållit på 10 dygn, så det går inte räkna ut nånting i förväg. Du behöver inte oroa dej för att jag ska frysa ihjäl, det är nog inte kallare här än hemma hos dej, nu håller det på snöar lite, det kallaste som varit, var nog i gårmorse 27 gr men det slog om till kväll, och blev snöyra istället.

Mår ju bara bra, har lite tandvärk, så jag har nu beslutat göra nånting åt den saken. Var till doktorn i morse, han drar visst ut tänder, men utan bedövning, så jag sa att jag helst ville få den lagad, då upplyste han om att det skulle uppställas en tandklinik här i närheten, skulle få besked i kväll.

Huru går det för dej då och tandlagningen?

Var igår iväg o letade igen dom andra Kyrkåspojkarna. Dom ligger längst bort av I5 (*regementet*) från mej räknat, är nog över 1 mil dit så det blev en rätt duktig skidtur för mej.

Edvard är också på samma ställe som dom d.v.s. Bengt, Arne, Sigurd, Pelle i Kläpp samt Erik Bäckman Stig Alström Lillsjöhögen. Dom tycktes må bra allihopa, med lite hosta o förkylning, men det hör ju ordningen till här, ha själv lite hosta också men det gör inte så mycket.

Ser till min ledsnad att förkylningen härjar därhemma också, hoppas innerligt att du klarar dig någorlunda, Det är ju svårt nog ändå för dej, mycke mindre om du bleve sjuk.

Fick brevkort från morssan också i dag. Otto har nu fått ryckt in igen, å Nisse (*Olsson*) ligger sjuk så han har uppskov en vecka till.

Jag har nu fått besked om att det kommer inte hit nån tandläkare den här veckan, så jag ska nu försöka få fara in till stan och dra ut, eller laga beroende på vad det kostar.

Ja du det är nog många som ger sej ut i kriget frivilligt men om det är modigt, låter jag vara osagt, man bör väl tänka lite på sina anhörig också, men jag tror mest det är unga pojkar som ger sig iväg, och dom tänker väl inte så mycke på sin anhöriga, dumt tycker jag.

Har i dag varit med och kört opp hö åt bonn, han får alla sådana gårdssysslor utförda gratis, så han har det bra. Likadant är det för allihopa häroppe.

Har ännu inte skickat några pengar vill spara tills jag klarat av tandhistorien och kanske jag skulle spara tills jag får höra huru det blir med tjänstledigheten, kanske man måste betala resa så vore det bra att ha.

Du kan ju tala om ifall du behöver något. Får väl sluta nu igen, ska skriva mera sedan. Kära hälsn. från din gubbe.

Överkukkola den 3/1 -40

Käraste du!

Du kommer nu att få brev varje dag, så nu får du inte klaga på brevskrivningen från min sida.

Har nu äntligen fått fram hårgrejerna med bifogat käk. Hjärtligt tack lilla rara fruga det kom väldigt bra till pass, ty julmaten jag fått förut är nu slut. Får nu sätta i gång och skalpera pojkarna till Trettondagshelgen i stället, dom börjar på bli lite långhåriga, lite till mans. Även jag behöver

klippas å de går nog bra nu, det finns fler som kan fastän inga grejor.

Ska nu berätta lite nyheter. Har i dag varit in till Haparanda, till tandläkarn, men utan resultat, måste fara en gång till på fredag, han var så överhopat med arbete så det gick inte på annat vis.

Och vem tror du jag träffade, där genast jag kom in till stan, ja Bengt han var också ute i samma ärende men han fick inte komma före förrän på månda. Vi ha i dag haft sällskap hela dagen. Vi gick då först på ett matos och fick ett ordentligt mål mat, och du må tro det smakade att få äta på folkvis en gång. Sen gick vi ut o tittade lite på stan, men det var minsann inte mycke å se, bara små gamla trähus. Så var vi in på ett kafé o fick oss lite kaffe. Vi var sedan på apoteket o köpte varsin ask hosttabletter, jag köpte även lite huvudpulver att ha i förekommande fall, det händer man måste ge nån kamrat också ibland, så det är bra att ha lite på lager. Sedan hade vi ett väldigt sjå med att få nån skjuts hem, bussen fick vi inte åka med, men efter en mycket lång väntan fick vi en bil så på så vis kom man äntligen hem.

Bengt hade två kamrater med sig, så för dom blev det inte så dyrt, men för mej kom det på 5 kr. Ditresan kosta istället ingenting, ty då fick jag trava o gå halva vägen innan jag fick stopp på en lastbil att åka med, få nu se hur det går nästa gång.

Har nu kommit på vakten igen, så jag kan i natt koka kaffe jag fick av dej. Det är endast under vaktdygnen jag har tillfälle koka kaffe själv.

Kan nu tala om att du får 1,75 kr understöd har fått besked därom i kväll. Det är 1 kr i familjeunderstöd och 75 öre hyresbidrag, å det skickas till dej direkt så du har bara att kvittera ut när det kommer.

Jag har nu fått ny sängkamrat, den förra åkte iväg på depån, hade varbildning i huvudet. Den nya är Erik Olsson, han låg i övre slafen förrut, tyckte det var bättre här, ty jag har satt in en lampa här, så nu ligger jag i sängen och skriver. Måste nog sluta nu och gå mitt vaktpass, ska dessförinnan kaka lite och ordna mina grejor för att flytta ned i Synvillan, hon kallas så ladan vi inrett.

Ska skriva mera sedan jag varit till tandläkarn så du får höra hur det gått, har nu ingenting mera på hjärtat för tillfället så nu slutar jag med de käraste hälsn. och omkramningar från din egen Nisse-gubbe – må så gott och sköt om dej väl är du snäll och rar.

Fredag den 5/1 1940.

Käraste lilla gubben min!

Ja nu har jag inte hört något från dej på några dagar, så får jag inget brev i kväll heller blir jag bestämt riktigt lessen igen. Nu tänkte jag i alla fall ta och skriva lite till dej eftersom jag tycks få lite tid ledig. Jag är nämligen i stan i dag och står i Kungl Posthuset och skriver. Du får ursäkt att kråkfötterna bli mer än vanligt spretiga, det går inte så gott att skriva, man har så mycket lump på armarna så dom går knappt vika.

Har varit till tandläkarn och fått matsalsmöbeln färdigreparerad nu. Det blev inte så väldigt dyrt den här gången, lyckligtvis, ”bara” 18 kr. kostade kalaset.

Tittade in som hastigast till Stina för att höra om släkten blivit större än och det tycktes den även ha blivit, eftersom Greta fått en grabb på nyårsdan. Men det hördes som svärmor redan skrivit och talat om nyheten, så jag fick inte vara först den här gången. I alla fall så bad Stina att jag skulle hälsa så gott.

Hur har du det nu då, älsklingen min, har ni det mycket kallt och mycket snö däruppe. Jag satt uppe och stickade färdiga ett par tjocka sockor åt dej i går kväll, som jag ska väl skicka dej så småningom, bara jag fått i ordning lite mer smått och gott att skicka med. Men du har kanske alla julpaketerna i friskt minne än, eftersom dom inte kom fram förrän efter jul. Du borde ha fått fram klippgrejorna också nu, jag har inte fått något ”kvitto” från dej än, men jag skickade iväg dom

självaste julda'n. Så nu får väl jag vara långhårig, tills du kommer hem med dom igen.

I dag tänkte jag också skicka dej några mer eller mindre färska tidningar, eftersom i radion i går förkunnades den glada nyheten, att man får skicka även korsband som fältpost.

Den där Agne Lundstedt var hem häromkvällen och frågade efter skorna han beställt. Jag kunde ju endast beklaga att det varken fanns skomakare eller skor att tillgå, men samtidigt fick jag tillfälle att bättra på det ogästvänliga mottagandet förra gången genom att bjuda honom på kaffe.

Till veckan kanske vi får hyresgäster uppe i kammarn. Erik och Olle hade ett fasligt sjå med att "mura" in salig Hedströms rostiga skrälle till kokspis däruppe i går kväll, och när verket var färdigt såg dom så stolta ut som om dom murat ett helt stenhus minst. Sen ska vi väl göra en liten ommöblering också, tänker ta ner byrån i köket, för att ha nå'nting att stoppa lite kläder och grejor i, så kan dom ju få låna gammalskåpet att ha sina grejor i. Förövrigt blir väl lägenheten bara lite provisorisk.

Hör du, raring, en sak har jag gått och funderat en smula på. Hur ska vi göra nu när det blir deklarationstider snart? Inte kan jag deklarera våra trassliga affärer, och knappast du heller, eller hur? Kanske vi kan göra som förr om åren strunta i saken och ta skatten som den kommer, eller vad tror du?

Funderar så smått på att be Nisse i Per-Karls köra hem den där veden du talade om, innan den alldeles snöar ner, han har nog mest gott om tid, av de karlfolk som finns i närheten och inte lär han väl bli alltför dyr heller. Sen kommer väl Olle att hjälpa mej med resten.

Han åtar sig kanske vedhuggningen på bodskiftet också lite senare, nu skall han först hugga lite timmer åt Erik.

Eljest så må vi efter omständigheterna bra härhemma, fast vi saknar dej, förstås. Tusse blir arg så han biter mej i benet ibland, därför att ingen leker me'n och Nasse och Tösen bli tjocka och feta, fast den senare envisas fortfarande att anse höet bara som nå'n sorts prydnad i krubban. Hansen ha börjat kläcka ur sig något enda ägg nu men dom kan visst inte konsten riktigt än för än hamnar det i dynghögen och än i sandlådan. Men det blir väl bättre så småningom och då får jag visst ta och baka en större tårta som du får bjuda några fler av mannarna på.

Men nu måste jag sluta, armarna värker och är halvdöda av den obekväma ställningen och dessutom skrider det snart mot bussdags.

De varmaste pussar kramar och hälsningar och sköt dej fint är du rar, hoppas din Karin.

Historien går i cirklar! "Kammarn" som Karin med flera gjorde i ordning, var rummet ovanför husets farstu. När jag växte upp efter kriget var rummet ett obebott utrymme och vävstolens plats. 36 år efter den här brevskrivningen blev det aktuellt för min familj med de två småpojkar vi hade då att flytta hem och starta jordbrukandet på den då obebyggda jordbruksdelen av fastigheten, efter att Staffan övertagit bostadshuset. Han inredde på nytt "kammarn" plus några angränsande rum uppepå till en provisorisk lägenhet som fungerade utmärkt åt oss i nästan ett år medan vi byggde ny bostad på den egna marken alldeles intill.

Överkukkola den 6/1 -40

Min kära lilla gumma!

Hjärtligt tack för brevet. Lovade i mitt senaste brev, att jag skulle skriva mera sedan jag grejat opp med tandläkarn och nu är detta gjort så nu är det bara att sätta igång. Ja i går var jag som sagt iväg till tanddoktorn, är nu glad över att det är gjort. Måste låta dra ut, den var för mycke trasig att laga. Men han hade ett väldigt göra må du tro. Måste både borra och mejsla o bryta i bända å ta ut småbitar och det blev en bit kvar ändå, men det skulle inte betyda nånting, den kommer kanske fram av sig själv vad det lider. Skulle det bli ont får jag förstås far dit igen. Så som du ser så får du

inte undra på att jag har lite skräck för allt vad tandläkare heter. Blev lite skral efter den betan så jag kröp i säng tidigt i går kväll, hade nog lite feber ty jag svettades så jag måste byta skjorta. Å nu bättre har lite ont i halsen o lite hosta, men hoppas det går över ska hålla mej inne i värmen under helgen, så kanske det går över.

Vi väntar nu besök av prins Gusta Adolf också så jag får väl hålla upp med skrivningen för att ta emot honom.

Vi har nu suttit o väntat på prinsen ett par tim utan att han kommit, så nu struntar jag i honom och fortsätter ett tag med samspråket igen.

Har fått främmande ändå i dag Edvard kom klivande så han är här ännu, ska klippa honom lite, Har redan klippt åtskilliga individer, det blev en väldig fart sen hårgrejerna kom. Tar 25 öre st. så man får tjäna en extra kaffeslant emellanåt.

Den här tandhistorien tog bra med pengar genom att jag måste fara 2 gånger å leja bil för hemresan bägge gångerna.

Var på badhuset och bada också i går så nu känner man sig ren både ut och invärtes, det var då behövt att få vaska sig ordentligt en gång. Kommer nog att dröja innan jag far in till stan igen det är så kallt i ruskigt, det blåser lite för jämnän härkring, eljest är ju inte gradantalet så högt mellan 20-30 gr.

Har nu hållit på med hårklippning ett tag igen.

Har just fått ett litet paket från morsan innehållande smörgåsar och rån. Hon skrev och talade om att Greta o Nisse fått sin pojk (*Karl Erik*) så nu måste du väl fara dit med gröten om du kan komma ifrån, hälsa då från mej också.

Något prinsbesök blev inte av i dag. Ska i kväll börja vakten igen. Du kanske vill skicka några näsdukar vid tillfälle, dom blir så fort lortiga när man har lite snuva.

Har inte gjort iordning något paket ännu att skicka till dej. Skulle ju så gärna velat köpa nån sak å skickat dej, men det är så svårt å veta vad som bäst kunde falla dej i smaken. Jag gick å tänkte lite när jag vartill Haparanda, men kunde inte hitta något lämpligt i den byn. Dyra är dom också häroppe, så de vore kanske lika bra o sända pengar i stället så får du göra som du vill.

Ja du var till Skjör och vaka in nyåret du, om jag varit hemma så lär jag nog varit bjuden jag med.

Men man får hoppas på bättre tider, de här är då inge vidare, skulle mer än gärna fara härifrån när som helst. Men man är nog dömd att vara här tills högre vederbörande behagar skicka hem en igen, mörk framtid eller hur?

Men får man ha hälsa o krafter så går det en dag i sänder.

Måste väl sluta nu igen å göra mej i ordning för vaktuppställning. Kommer just inte ihåg något mer att skriva om heller så det blir adjöss med dej lilla älsklingen min, din Nisse

"Klippgrejerna" i fråga har följt mina vandringar i livet också, och jag använde dom till kompisar på skolinternatet en gång i tiden och sedan på mina söner när dom var tillräckligt små för att inte ifrågasätta resultatet.

På bilderna är Edvard, Otto (svart vapenrocksdekor) och Elias(mörkgrå pälsmössa) hemma hos mor o far på "Högen" på permis. På tredje kortet utanför det gamla Lillsjöhögens gästis står bröderna tillsammans med Sverker o systern Gudrun och kanske även systersonen Ove Carlén?

Bringåsen, trettondagskväll.

Käraste lilla gubben!

Tack så hjärtligt för brev, som jag nyss fått. Du är en raring, som tänker på mej och skriver lite varje dag, så jag får höra hur du har det dag för dag. Nu har jag i alla fall fått genomleva en ledsam väntans vecka med dag efter dag utan brev. Så i kväll var jag tvungen att traska en extra krok till posten trots det snöiga väglaget och höra efter brev, och den gången hade jag lön för mödan, för jag fick två stycken från dej samtidigt. Så nu tänkte jag skriva lite till dej på kvällskröken.

Ska ta och skicka ett litet paket av vad smått och gott jag har till hands i morgon och samtidigt skicka handdukarna du ber om, men jag tror jag sänder brevet särskilt, så kanske det går fortare fram.

Tänk att klippgrejorna inte hunnit fram till den 2:dra ens. Då blir väl matvarorna jag skickade med bra torra och onjutbara. Det paketet kom kanske med i den "bröt" som enligt vad det ryktades bildades i fältpostfloden i stan under värsta julbrådskan. En del skickades visst t. o. m. tillbaka till avsändningspostanstalterna, för att ligga där och vänta på avsändningslägenhet. Nu hoppas jag väl att du hunnit få grejorna i alla fall?

Ja jag skrev ju brev till dej från stan i går, så nu blir det väl mest det senast dygnets händelser jag får skriva om. Du må tro jag skaffade ju en liten bunt med tidningar också och stegade glad i hågen in

på posthuset, att för en billig penning posta den till dej per korsband, enligt den nyss i radio givna tillåtelsen. Men viktigpettern som satt bakom disken ville inte tillåta detta, utan jag fick vackert punga ut med fullt brevporto. Han måtte inte ha nån radio den snåljäpen.

Och i dag har barnfesten gått av stapeln. Den började kl. 1 på dagen, så vi blev klara till mjölkdays. Vi hade inte gjort oss så stor möda med programmet i år, men glädjen stod högt i tak i alla fall bland ungarna, så då var det tydligen tillräckligt. Skolungarna sjöng och läste några bitar och så hade Paul Norlings töser och en flicka till själva lärt sej en liten tomtepjäs, som dom uppförde. Så hade mammorna skänkt massor av goda kakor till kaffet, och dessutom utdelades naturligtvis de sedvanliga gottpåsarna. Jag tyckte inte det var så många äldre med som vanligt, men det tycks bli en liten slant över ändå se dan vi gjort upp skulderna, och den ha vi redan beslutat ska få gå till finlandsinsamlingen, så ha även vi, som så många andra jobbat trettonda'n till förmån för dem som ha det svårt i Finland.

Dom ville ha mej med till Häggenås på basar i kväll må du tro, det tycks finnas möjligheter att roa sig ibland, om man bara hade lust, men se det hade jag rakt inte., och dessutom blev det ju dyrt, 2,25 för skjutsen först och sedan inträde m.m. I alla fall så fick dom visst ihop ett Åkerbergsglass, som är väl framme och "rogar" sig som bäst nu.

Ett sånt där hjälm- och halsskydd har jag visst beskrivning på, precis samma som du menar tydligen, ser ut som en huva med en liten öppning för ansiktet bara. Garn har jag liggande också, så jag skall ta och sticka ett åt dej omedelbart. Men det riktigt gråa garnet av den rätta grovleken var totalt slut i hela sta'n så det här går lite mera åt brunt i stället, men skulle vara tillåtet av de sakkunniga i alla fall. Förövrigt går det nog minst lika bra ihop med era brungrå uniformer som det ljusare gråa.

Sen har jag funderat på att sticka fingervantar efter beskrivningarna också. Dom kanske kan gå ha i fingerhandskarna ni använder.

Jag har redan förut i helgen skrivit lite till Elin i Hässjö, och då skickade jag din adress med, men jag har inte fått något svar, så vet ej hur dom har det, om Harry blivit återinkallad eller ej. Du kanske får höra av dem något så småningom.

Men nu går just dom senare kvällsnyheterna så jag tror man får tänka på att sova lite. Skriver väl lite mer i morgon. Godnatt med dej, älsklingen!

Nu är det dan efter trettondag och är som bekant söndag. Jag har använt förmiddan till att göra i ordning två paket till dej. Men det får rum så lite inom tre kilo, så det blev just ingenting ändå tycker jag, lite kaffebröd blev det ju, men inget matbröd den här gången. Tänkte kanske sovlet var viktigare för det få väl använda på kronans knäckebrödsbaka också, förmodar jag.

Nu ska jag utfodra kreaturen och se'n får jag väl dra skidbyxorna på mej och åka skidor till posten, det är så snöiga vägar och tungt att gå.

Det vore härligt om du kunde komma hem och hälsa på lite, om du spar ihop tjänstledigheten både för dec. och januari så blir det ju nästan en hel vecka och då hinner du väl komma hem lite. Nog har jag hört det så att ni ska ha fria resor också, men det är kanske bäst att du spar slantarna så länge i alla fall.

Men nu får jag nog sluta skrivandet för i dag, fortsätter pratstunden en annan dag. De allra hjärtevarmaste hälsningar från din egen Karin.

Måndakväll den 8/1 -40

Älskade gumman!

Hjärtligt tack för brevet och tidningarna jag just fått. Du är väldigt bussig o rar som skickar hit lite lektyr ibland, det finns flera här som tycker det är roligt få se en Ö.P. Nån gång fastän den är lite

lagrad innan den kommer fram. Men du behöver ju inte kosta på frakt på mer än ett 1 eller högst 2 expl. varje gång, såvida det inte står nånting, som du tar för givet att jag vill läsa. Men det är så svårt att koncentrera sina tankar om det som rör sig i det civila, så det kanske är lika gott man inte får veta så mycket.

Alltnog så mår jag bättre nu, än sist jag skrev har snart gått över halsonten, och käften känns också bättre, så man kommer väl in i normala gängor så småningom.

Har varit bättre väder i dag, inte mer än 10 gr, lite mera snö har vi också fått.

Har i dag fått tillfälligt jobb som hästskötare på grund av, att en del av de ordinarie är sjuka. Det är till o med den märr, Ante Persson i Skjör sålde som jag fått hand om, så du kan få hälsa att hon mår bra och har det bra också, men hon är lite grinig o elak mot andra hästar.

Ja du har deklaraionsbekymmer också stackars liten men det lär väl inte vara gott göra nånting åt den saken vi får väl ta skatten som den kommer även nästa år. Men det vore nog bäst du bokförde lite ordentligt från o med årets början, så vi kan deklarera för nästa år.

Jag hade även tänkt på Nisse angående vedkörningen men nu ligger det väl nån sågstock också tillsammans med veden, och då får han lägga opp dom där vid stortallen, där jag hade börjat.

Nu ligger ju veden på båda sidor om gammalvägen så han får väl se sig omkring lite för å hitta igen dom.

Ja det blev så du fick hyresfolk, det var ju bra de så du slipper vara så ensam.

Växer nasse någe bra då och hur går det med potatisen och kornet, räcker det till så han blir slaktfärdig innan de tar slut.

Ja du tandläkarn blev nästan lika dyr för mej som för dej, på grund av de dåliga transportmöjligheterna. Tanden kostade 3kr, men med skjuts kom de på 12,25 + en del andra utgifter för mat-kaffe, köpte med lite smör och bröd.

Undrar om du får fram alla brev jag skriver till dej tycker jag skriver så ofta så du borde nästa få dom varje dag, men dom håller ju på lite olika länge så de kan bli lite variationer.

Ska nu ta o titta lite i tidningarna så jag slutar nu med kära hälsn. samt pussar o kramar i mängd, din Nisse.

-----'

Bringåsen den 9/1 1940.

Käraste lilla Nissegubben!

Ja nu tänkte jag det skulle bli skriva av, har skaffat ett stort block, vint och stort papper, som jag nu använder för första gången, så nu blir det väl brev värre än någonsin. Har liggande en bunt till dej med, som jag skickar vid tillfälle, eftersom det tyckes vara svårt att få tag i den varan däruppe. Avsände brev och paket till dej i söndags med, men de kom nog inte iväg förrän i går morse, det skulle visst inte avgå någon post på söndag kväll. Som vanligt blev de smågrejor jag ville skicka för tunga för ett paket, så jag fick göra två den här gången. Hoppas de inte tar lika god tid på sej i vägen, som klippgrejorna gjorde, för då blir det nog skorpor av det vetebröd jag skickade med.

Tack så hjärtligt för senaste brevet, med bl.a. den glädjande nyheten, att jag ska få understöd, så småningom. Det var ju skönt det, så blir det kanske lite bättre balans i finanserna. Hade tänkt försöka dra ihop till läderräkningen nu, utan att behöva anlita "reservfonden", den har redan blivit ganska hårt anlitad, tyvärr. Men får jag nu understöd och lite mjölklikvid fram i månaden, så ska det väl gå skapligt hoppas jag, ifall det inte blir alltför stora s. k. oförutsedda utgifter.

Det borde inte behöva gå så mycket till mat heller när jag är ensam, jag lever ju mest på mjölk och smörgås och blir smärt och fin värre, men för det vill jag ju inte låta det bli tomt i skafferiet precis, det kan ju vara bra att ha lite på hyllorna i dessa tider.

I dag har jag haft dagaman, Nisse i Per-Karls har varit här och kört hem veden och lagt ihop, men det räckte bara till middan, se'n hittade vi ingen mer. Det blev en bra hög vid vedboden och så erbjöd han sig att senare komma hit och hjälpa Olle att kapa den, och t. o. m. att gå till skogs och "lägga ihop" mer ifall det behövdes senare, när det blir mindre snö igen. Nu är det nog för djupt för att komma åt någon. Ingenting betalt ville han ha, lite åt han och kaffebröd hade han av dietiska skäl (*diabetes typ 1*) med sig själv, så nog blev det billigt och bra alltid. Häst använde han Eriks Brunilla, deras ena är visst ofärdig och den andra behövdes väl hemma.

I går kväll flyttade de nya hyresgästerna in häruppe. Unga fru Ellen är så snäll och trevlig och ungarna rara, så det kommer nog bara att bli trevligt ha dem i huset ett tag.

Möblerat om ha vi lite smått, så du känner väl inte igen dig riktigt, när du kommer igen. Spegelbyrån ha vi flyttat ner i köket för att jag ska ha nånting att ha mina grejor i. Den står nu i hörnet där symaskinen stod förut, och symaskinen har blivit förvisad ner till dörren. Däruppe ha vi flyttat skåpet till stora farfarssängen, ty gubben Engström är inte med nu, samt flyttat in barnsängen på skåpets förra plats vid dörren. Möbleringen fullkomnas med ett lånat bord vid fönstret plus dina skomakeristolar, och grislådan överklädd med hyllpapper som diskbänk, och så har dom det riktigt trevligt däruppe. Ellen var just ner och bjöd upp mej på dricka, det bara jag skrivit färdigt brevet, och sen iväg till posten, det är ju tisdag i dag.

Jag borde kanske, innan jag slutar, tala om att gubben Roth slutat sina dagar mu. Han har legat sjuk sedan i julas, med ständiga kräkningar precis som farbror Jonas. Han var in till lasarettet ett tag men skickades hem efter några dagar, därför att det inte gick göra något åt den tumör han sades ha i magen. Synd om Anna som varit ensam hemma, men grannarna ha varit hos henne på nätterna och dagarna med förresten.

Jag skulle ju gärna velat skriva arket färdigt och mera till, men ser att klockan är så mycket att jag måste sluta här. Det blir ju mest att jag också skriver lite varje dag, så jag får väl skriva mer sedan. Hoppas jag har brev med posten i dag, så jag får höra hur din andra tandläkarresa avlöpte.

Lev och må älskling, de allra hjärtevarmaste hälsningar från din Karin.

Bringåsen den 10/1 1940.

Älskade lilla gubben!

I går skickade jag iväg ett brev till dej, men blev utan själv, och nu måste jag ta och skriva en stump igen, även om det inte skulle bli avsänt i dag.

Tänk att det är en hel månad sen vi träffades sist nu, den lördagskvällen du var hem på "permis", och över en månad sen du ryckte in. Det blev lite annorlunda det här, än vad vi räknade ut att vi skulle ha det och göra i vinter. Men blir det inte värre än hittills så får det väl lov att gå i alla fall, bara du tar väl vara på dej, så att jag får hem dej i "oskadat" skick. Du förstår väl vad jag menar, älskling, det är inte bara rent yttre skador jag tänker på nu.

Håller just på stickar ett hjälmskydd åt dej på lediga stunder, det anländer väl så småningom bara det blir färdigt.

Farbror Lasse (*Hansander*) i Singsjön ringde i går och ville veta din adress, Hans hade bett att få den, för han tänkte företa en skidtur och söka rätt på dej. Jag talade om din adress och alla nummerna förstås, samt dessutom gårdens telefonnummer, ifall det skulle kunna bli nån ledtråd, men kom inte ihåg på rak arm vad värden på stället hette.

Hoppas att han hittar igen dej i alla fall och att du är hemma, så han slipper fara förgäves. Det blir nog en rätt lång skidtur, han hade uppgivit, att han låg 13 km. från gränsen, så det blir väl den sträckan först, och sen kanske lite till också. Vidare så hälsade farbror Lasse så mycket till dej också.

Ja nu är ”hyresgästerna” hemmastadda här, och jag tror inte det är fara för något ”rotande” i dina verktyg och grejor. Torbjörn, femåringen är just nu här nere hos mej och leker lite smått med Tusse. Han tycker om djur, och brukar följa mej till lagår’n med. Men han är nog mer stillsam än både Karl-Bertil (*Pettersson från Odensalasågen där Nisse arbetade*) och Nils-Erik (*Zetterström, systern Elmas son*) ser nästan ut som en liten tös i skidträkt.

Ulf heter treåringen och han vågar knappt sticka näsan utom dörren annat än i mammas sällskap.

Mamman själv Ellen heter hon, är lite större än jag, tror jag, och är snäll och rar, fast hon råkar ha en vårta på näsan, om det är en permanent eller mera tillfällig prydnad vet jag inte så noga.

Och med den presentationen slutar jag nu, tänkte göra mej ärende till posten och få iväg det här i hopp om att få något i stället med morgonbussen, det är flera dar sen sist nu, så jag väntar förskräckligt. Hjärtevarmaste hälsningar och pussar från din Karin.

Nu har en hel månad gått sedan Karin och Nisse skildes åt i samband med krigsmobiliseringen i början av december 1939, och dom hade tvingats fira jul på var sitt håll för första gången sedan dom träffats tio år tidigare.

Nisse blev fast i den så kallade neutralitetsvakten vid finska gränsen till ända långt fram i april med ett enda kort avbrott för några dagars vedhuggarpermis i mitten på mars.

Själva vinterkriget i Finland avslutades den 12 mars, men sedan tog det mer än en månad att avveckla gränsposteringarna, och Nisse, som av allt att döma var plutonchef i sin stabsordonnansgrupp hörde till de sista som kom iväg hemåt.

Glädjen över hempermitteringen var kortvarig, eftersom ny inryckning hade börjat på grund av Hitlers inmarscher i Danmark-Norge som inträffade den 9 april. Nu blev det dock kortare perioder av förläggning på betydligt närmare håll i Västjämtland. Dessa pågick för Nisses del resten av året 1940 och in på år 1941, så deras planer för upprustning av det nya hemmet och jordbruket därtill blev kraftigt störda.

För deras första år på gården, 1939, visar en efterlämnad arbetsjournal att Nisse på de första 11 månaderna jobbat 1600 timmar på Arthur Petterssons såg i Odensala, 6-dagarsvecka, dagspendling med mc, lön 1 kr/tim motsvarande ungefär 30 kr i dagens värde.

I sin skomakarverkstad tillverkade han enligt ”Den populära kassaboken” varje år på trettioalet och under krigsåren 20 till 25 par måttbeställda läderskor och laddor av alla sorter och storlekar till bygdens folk. Dom paren tog han mellan 5 och 25 kronor för, halvsulningar på gamla skor 3 – 6 kr. Det var för detta han hade ett läderkonto hos den anrika firman Neumans i Östersund.

I samma kassabok redovisades också varje månad 5-6 hårklippningar, där de flesta gav 50 öre men i enstaka fall ända upp till 1,50 kr.